

ELŐFIZETÉS

NYELVEN:
Egy evre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy evre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.

MIRDETÉSEK:
6-hasas post sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

nyárkor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, december 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A szabad délutánok.**
- A néppárt és a revízió.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- A németeket megverték.**
- Becsületsértés, elégtétel.**
- Vörösmarty Mihály.**
- Irók sajtópöre.**
- Színházi epizódok.**
- A fegyencs felesége.**
- Simay Gyula kalandjai Aradon.**
- Az első ebéd.**
- Krügert Berlinben nem fogadják.**
- Jászai Mari a Nemzeti színház örökös tagja**
- Sacrot Domokos jubileuma.**
- Egy hamisjátékos pályája.**
- Tárcza: Vörösmarty emlékezete.** Irta: Molnár László. — **Utban.** Irta: Lengyel Laura.
- Regény-Csarnok: A kétlelkű ember.** Irta: Groller Balduin.

A szabad délutánok.

Arad, december 1.

A helybeli középiskolák igazgatóságai a városi tanácshoz, illetve Aradváros törvényhatósági bizottságához egy közös előterjesztést intéztek, melyben előzetesen kikérik a hatóságok véleményét azon terükhöz, hogy a gimnázium- és reáliskolában a tanítás egyfolytában naponként reggeli 8 órától délutáni 1 óráig tartson s a délutánok a fiúk számára szabadokká tétessenek.

A legközelebbi közgyűlés fog az átirat tal foglalkozni, s alkalma lesz azon okok méltatása és mérlegelése mellett, melyeket

az igazgatók az ő beadványukban kifejtettek, állást foglalni az ügyben, mely a polgárság házi rendjét a dolog természeténél fogva igen közelről érinti.

Ezek az okok a fentnevezett két intézet iskolai életének viszonyainál fogva nagyon is fontosak és úgy a tanítás, valamint a tanuló ifjúság érdekeinek szempontjából érvényességük gyakorlatilag már igazolva s a felsőbb tanhatóság által is elismerve van. A szomszédos községek és a távolabbi külvárosokban lakó tanulók délre haza nem mehetnek és táplálkozásuk az egész tanéven át hiányos. Azonkívül a délutáni tanítás mellett a tanulók házi teendője az esteli, sőt éjjeli órákra esik s a szemrontó világítás mellett végzett munka a tanulókat kimeríti, holott emigy a nap másik felében elég ideje marad a tanulónak úgy az üdülésre, mint a napvilág mellett végzendő házi foglalkozásokra.

De, miként említők, a délelőttre szorított középiskolai oktatást, mely a fővárosban s a nagyobb vidéki városokban, többi között Temesváron is, több-kevesebb idő óta már be van hozva, a gyakorlat is szentesítette, s azokat az aggodalmakat, melyeket sokan különösen az 5 órai foglalkozás miatt a tanulók kimerülése iránt tápláltak, régen tárgyaltanokká tette. Aradváros tanácsa- és közgyűlésének tehát nem a tanítás érdekei szempontjából lesz majd feladata a kérdéshez hozzá szólnia —

mert hisz ez más fórum elé tartozik — hanem hogy a polgári élet egyéb vonatkozásaira nézve, melyeket a szóban levő terv kétségtelenül közelről érint, mondja ki, hogy a maga részéről elfogadhatónak tartja-e azt, vagy sem.

Az ezen oldalról való elbírálás elé is elég oly fontos szempont táruul, melyekből a tanításnak a délelőtti órákra való korlátozását a közgyűlésnek is méltatnia és pártolnia kell. Nem lehet ugyanis elzárkózni azon mindinkább érvényesülő törekvés elől, mely szerint a szellemi munkával kapcsolatos foglalkozások, általában ott, ahol lehető, délelőttök megtoldásával, megszakítás nélkül végeztessenek, úgy, hogy a hivatalos teendők befejeztével a délelőti idő az illetőknek a magán ügyek ellátására, üdülésre, családias együttlétre maradjon fenn. A külföld nagyobb városaiban, de a mi fő- és székvárosunkban is, már a lakásviszonyoknál fogva a hivatalos órák megszakítás nélkül délután 2—3 óráig tartanak, mert hiszen az alkalmazottak egy nagy része a város külterületein, vagy éppen a szomszédos községek és telepeken lakik és onnan jár be a hivatalába.

Nálunk Aradon is mindjobban tért hódít a hivatalos óráknak ez a beosztása, mely amellet, hogy a tisztviselőkre nézve humánusabb rendet állapít meg, a közszolgáltatnak is inkább előnyére, semmint hátrányára van. Mert eltekintve a téli fűtés és világítás körüli nem jelentéktelen

TÁRCZA.

Vörösmarty emlékezete.

Irta: Molnár László.

Derűs napok . . . A főtí halmokon
Szüretre várja jó barátival
A gazda őt, kinek tűzajkíról
Elhangozék legott a főtí dal.

. . . Derű után boru, elaltató . . .
Egy nemzet oly mélyen elalhatott!
Az ébredt a költő leste csak,
Fülébe harsogá a Szózatot.

S akinek szólt: Hazádnak légy híve!
Megtett mindent, mit a költő kívánt.
Mi haszon lett? Hallgasd meg óh magyar,
Beszél erről, hallgasd a Vén cigányt.

Immár lábunkon béklyó nem zörög,
Immár bilincsbe verve nincs kezünk,
Ha majdan állni fog az a szobor,
Hova zarándokul elérkezünk?

Csak az nézzen áhitattal reá,
Kinek keblében él a szent ige;
A korcsmagyar, ki csak „diszben“ magyar,
Pusztuljon el, ne jöjjön az ide!

Eljön pedig, övé ez a világ,
A bamba nép csak őt éljenzi meg,
S lesz-e vajon, ki a zsvaj között
Meglátja majd, hogy a szobor remeg.

Él és remeg, megmozdul ércszíve,
Onnan szakad ki sóhajszárnyakon,
Amit egykor dalolt, a bus fohász:
Szobor vagyok, de fáj minden tagom.

Utban.

Irta: Lengyel Laura.

Bozen tíz perc! . . .

A mama óvatosan leszedett már minden apróságot a hálóból és kiállt a folyosóra hordár után nézni. A leány egyedül maradt a kupében és fáradtan hajtotta le szőke fejét a sarokban heverő fehér párnára.

Egyedül utaztak Budapestről. Aki bekukkantott kocsijukba, menten tovább is ment. Senkinek sem volt kedve kórteremben utazni.

Az egyik pamlagon plaidek, kendők, párnák, orvosságos üvegek heverték, a másik pamlagon feküdt egy halvány, fáradt szőke leány, aki nem törődik már semmivel és szemét majdnem mindig lecsukva tartja.

Akik látták, nem állhatták meg, hogy egy sóhajást ne küldjenek felé:

— Szegény leány, olyan fiatal!

Ugy néztek kocsijára, mint ahogy a halálra ítélt czellájára néznek.

A halovány fiatal leány nem törődik senkivel, nem érdekli semmi. Teljesen apatikus minden iránt, mi körülötte történik. Az egész hosszú uton alig szól valamit. Az anyja felolvas neki valami vidám történetet, hallgatja. De ha a mondat közepén abba marad a felolvasás, akkor sem szól egy szót sem, hogy folytassák.

— Margitkám, kis leányom, itt kifogunk szállni, más vonatra megyünk . . .

A leány felül, kinyitja nagy, sötétkék szemét s aztán fáradtan lebecsájtja szembilláit és csak annyit felel:

— Kár . . .

De azért hagyja magát beburkoltatni, kivezetettni engedelmesen. A folyosón egy pár diszkrét, szánakozó sóhajás hangzik utána. — Aztán mindenki a maga bajával van elfoglalva.

— Tíz perc múlva tovább megyünk — sustogta az anya bent a váróteremben. — Tíz perc múlva, Margitkám, repülünk Merán felé, aztán minden jó lesz.

Kezébe vette a vértelen lesoványodott kezeket és simogatni kezdte. Előbb gyöngéden, aztán egyre hevesebben, lázasan, mintha egy láthatatlan rémmel viaskodnék: az enyém, enyém, én nem fogom odaadni . . .

Es hirtelen erős, vad mozdulattal ajkához szorította leányának kezét, a leány szomoruan, szemrehányással néz reá . . .

megtakarításoktól, a felekre, vagyis a nagyközönségre nézve is alkalmasabb az új rend, jöllehet, annak ellenzői éppen a közönség állítólagos érdekeire való tekintetből nem pártolják az egyhuzamban tartó hivatalos órákat. Azok ugyanis, akiknek a különféle hivatalokban egy vagy más ügyekben megfordulniuk kell, a fenálló polgárius életbeosztás szerint erre leginkább déltájt érnek rá és erre a nagyközönségre bizonyosan sokkal kellemesebb lesz, ha a déli órákban a hivatalokat nyitva találja s ottani ügyes-bajos dolgát, egyéb teendőiben való hátráltatása nélkül végezheti.

Ezeknek a szempontoknak a méltatása révén lettek úgy az állami, valamint a Aradcsanádi egyesült vasutak hivatalaiban már eleitől fogva a hivatalos órák nyolcztól kettőig beosztva, ujabban pedig a megyei adminisztrációban lett ez a rend a munka kára nélkül úgy a tisztviselők, mint az érdekelt közönség nagy megelégedésére behozva.

Kétségtelen, hogy a nálunk szokásos déli 12 órai étkezési rendünk mellett a hivatalos foglalkozások idejének délutáni 2 órára való kitűzése nem egy nehézséget, komplikációt okoz a háztartásban, még pedig leginkább azért, mert a *gyermek iskolai órái délelőtt- és délutánra vannak beosztva* és ott, hol iskolás gyermekek vannak, vagy a tisztviselő családfő- és családtagoknak, vagy az iskolás gyerekeknek kell külön ebédelniök.

A középiskolai igazgatók terve tehát ezen a nehézségen is könnyítene, s ha a városnak az elemi iskolák fölött levő többi tanintézetében is meghonosíthatnák a szabad délutánok intézménye, akkor jórészen elesnék a legszámbavehetőbb akadályai annak, hogy a hivatalos órák mindenütt a délelőttök megtoldásával egyfolytában tartassanak, a minnek különben előbb-utóbb ugyanis be kell következnie.

A néppárt és a revízió.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 1.

Asbóth János politikai szerepléséről nem lehetne épen azt állítani, hogy rokonszenves. Még a szabadelvűpárt sem tartja annak, holttagjai közzé sorozza. Oka ennek az a sajátos véletlen, hogy Asbóth többször lépett ki és be a szabadelvűpártba. E választási ciklus alatt pedig néppárti programmal választották meg, de a Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt újból belépett a szabadelvűpártba — nem lehet eltagadni, — magának e szabadelvűpártnak legnagyobb csodálkozására.

Tegnap beszédét, melyet zajongva kísért a néppárt, de itt-ott az egész ellenzék is, a szabadelvűpárt fagyos nyugalommal fogadta. Mintegy várakozó álláspontot foglalt el. Hosszabb idő kell ahhoz, hogy teljesen elfelejtse a szabadelvűpárt a multat.

Mindezek előrebecsátása után mégis reflektálnunk kell Asbóth Jánosnak néhány valóban érdekes kijelentésére. Bármilyen is a véleményünk Asbóth politikai szerepléséről, az kétségtelen, hogy a mit a néppárttól mondott, azt jól megfontoltan és tapasztalatai alapján mondotta.

Már pedig Asbóth enyhébb szavakban ugyan, de lényegében ugyanazt mondotta, mint a mit Mandl Pál a minap, hogy ugyanis a néppárt nem egyéb felekezeti pártnál és politikai működése felekezeti harczra vezet. E kijelentésért Mandl a néppárt kiátkozta Buzáth-tálos ajkával, de Asbóth ellen nem argumentumokat hoztak fel, csupán szerepléséről mondtak kemény ítéletet.

Tehát a felekezeti velleítés, amit a néppárt annyiszor tagadott és tagad, igaz és elvitáztatlan. Ezt Asbóth kétségbevonhatatlan logikával bizonyította.

A néppárt igen jól tudja, hogy a revíziót nem remélheti, bárki legyen is a szabadelvűpárt feje, de arról is meg van győződve, hogy maga a néppárt sem vihetné keresztül a revíziót. Helyesen mondta Asbóth, hogy ha a néppárt többségre jutva a revíziót venné elő, ez olyan erős szenvedélyeket keltene, a melytől vissza kellene riadni magának a néppártnak

is, de a kisebbség meg is akadályozná a revízió keresztülvitelét.

Eklatáns példa erre különben a belga törvényhozás, ahol a klerikális kormány két évtized óta elő sem merte venni a revíziót.

Min alapszik tehát a néppárt programja? Felekezeti alapon. Ezt egész eddigi működése és szereplése is bizonyítja. Es szegény hazánknak éppen nem kell egyéb, mint hogy a társadalmi eltagoltság mellett még felekezeti harcz is duljon. Ennél a pontnál tehát Asbóth a néppárt elevenére tapintott, fájt is erősen és különösen emiatt zavarták és fenyegették.

Mindezekből pedig levonjuk a konzekvenziákat. Mandl Pál, a szabadelvűpártnak eme kipróbált, régi tagja azt bizonyította, hogy a néppártnak államjogilag sincs létjogosultsága. Hasztalan tiltakozott ez ellen Buzáth és az egész néppárt, hasztalan tagadják és hasztalan epéskednek, Mandl Pálnak tökéletesen igaza volt.

TÁVIRATOK.

A horvát tartománygyűlés.

Zágráb, decz. 1. A tartománygyűlés mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Francisci alelnök. A beérkezett irományok között van az igazoló-bizottság jelentése Maretics dr. megválasztásáról. A költségvetés általános tárgyalása során elsőnek Szekulics szólal fel.

A béke-kongresszus.

Páris, decz. 1. A hivatalos lap dekrétumot közöl, amely a hágai konferencián hozott határozatokat és egyezményeket Franciaország és az érdekelt hatalmaságok között életbe lépteti.

Páris, decz. 1. A hivatalos lap jelenti, hogy Bourgeois Leon és Destournelles képviselőket, továbbá Laboulaye volt nagykövetet és Renault Louis jogtudományi tanárt a hágai konferencia határozata alapján alakított állandó bizottság tagjaivá nevezték ki.

Calice báró a szultánnal.

Konstantinápoly, decz. 1. Calice báró osztrák-magyar nagykövet ma hosszabb

— De mama . . .

— Igazad van — felelt szégyenkezve az asszony — én olyan ostoba vagyok. Nagyon kényeztetek, pedig te már tulajdonképpen egészséges vagy.

A leány arcán fájdalmas mosoly lebben át, de aztán lebecsájtja szempilláit és nem felel semmit.

— Igen, igen, — beszél tovább olyan szent buzgalommal az anya, mintha csak önmagát is ámitani akarná, — te már egészséges vagy, csak üdülni, pihenni viszlek Meránba, és négy hét múlva, ha érted jövök, meglátod, milyen boldogok leszünk mindnyájan!

A leány köhögése szakította félbe. Az asszony elhalványodott, mintha szívébe szurtak volna, de mikor a leányt elhagyta a kínzó höhögés újra beszélni kezdett.

— Szeretném, ha itt maradhatnék veled, de hát ez nem lehet a többi gyermekek miatt. . . Nem tesz semmit, milyen boldogan viszlek majd haza, egészségesen, piroosan. Stélen bálba is viszlek, meglátod . . .

A szőke leány bölintott, kötelességének tartotta, hogy ő is boldondítsa egy kicsit az anyját, most így felelt:

— Igen, itt nagyon enyhe a levegő, máris érzem, hogy jobban vagyok.

Ahogy egy kicsit fölemelte sötét pilláit, meg volt elégedve hazugságának eredménnyével. Az asszony arcán hirtelen fellángolt a boldogság, a földöntúli, örök szeretet gyönyörűsége. A szeme felvillant, az ajka megnyílt, széppé, fiatallává varázsolta a nagy öröm. Akadozó lélekzettel, szinte magánkivül mondta:

— Igazán jobban vagy? Máris érzed? Áldott legyen a jó isten neve! Margitkám, édes . . .

Ha ott körülöttük nem tolong az emberáradat, talán térdre is roskad nagy megindultságában, így csak lázasan ismételte:

— Jobban van, óh tudtam én azt . . . jobban van . . .

Margit nem törődött többet a dologgal. Ugy érezte, hogy teljesítette kötelességét, most már nyugodtan akar maradni és magában ezen tündött:

— Miért czipelnek engem ide idegen országba? A vonat összekonzott, összerázott, úgy érzem, most sokkal betegbb vagyok, mint mikor elindultunk. Es mennyit szenvedtem utközben, a füst, a por, a fojtó levegő, hiszen meghalni otthon is lehet . . .

De arcán nyoma sem látszott e gondolatoknak és mikor anyja átkarolta, hogy a vonathoz vezesse, engedelmesen indult meg és a kupéba megint leereszkedett az egyik pamlagra.

— Már nemsokára Meránban leszünk Margitka. Szeretnél már ott lenni?

A leány kiesett szerepből s csak úgy gépiesen, gondolkodás nélkül felelt:

— Miért? Hiszen mindegy.

Aztán befordult a kupé falához és azt mondta, hogy aludni szeretne.

A sanatóriumban a leányt azonnal lefektették, hogy kipihenje az ut fáradalmait, — az anya pedig lent sétált a kertben az orvossal.

— Doktor ur kérem . . . az istenre kérem mondja meg . . .

— Nagyságos asszonyom — kezdte az orvos azzal a nyugalommal, melyet a sok szenvedés látása közben szerzett, — igazán nem mondhatok semmit. Bizzunk a kisasszony erős szervezetében és abban az ápolásban, melyben nálunk részesül.

— De hát . . . de hát . . . négy hét múlva biztosan egészséges lesz?

— Edes nagysád, ilyen ígéreteket csak a charlatánok tesznek. Mi soha sem ígérünk semmit, ellenben megteszünk mindent, mi emberi lehetőségén belül esik.

Aztán egy pár pillanatnyi habozás után hozzátette:

— Különben is, ha valami végzetes fordulat állna be, majd sürgönyözni fogok.

— Az asszony tántorgni kezdett, — az orvosnak meg kellett kapnia, hogy el ne essen.

— De nagyságos asszonyom, hiszen ez csak feltevés. Egy nagyon bizonytalan, valószínűtlen feltevés, melyet csak azért említettem, mert kötelességem mindenféle eshetőségre előkészíteni a családot. De — azt hiszem — közvetlen veszedelemről nincs szó.

Majd, hogy még jobban megnyugtassa, hozzátette:

— Különben nem is engedném meg, hogy nagysád hazamenjen.

Mintha az enyhe levegő csakugyan csodát művelt volna, Margit egy hét múlva kint sétált a nagy kertben, mikor valaki hirtelen nevével szólította.

kihallgatáson volt a szultánnál. A kereskedelmi szerződés megkötése végett kiküldött osztrák-magyar és török megbízottak holnap tartják cisó ülésüket.

A portugál válság.

Lisszabon, decz. 1. A pénzügyminiszter és a közmunkaügyi miniszter le fog mondani. Hír szerint pénzügyminiszter *Maltoso* Fernando, közmunkaügyi miniszter *Vargas* Manuel lesz.

Egyről-másról.

(A Lónyay-pár. — A büvös gyűrű. — Egy házasság előzményei. — Janszky halála. — A Vörösmarty-ünnep. — Burián. — András-napi gondolatok.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, december 1.

Budapestben egy hétig egyébről sem beszélt a társaság, mint *Lónyay* Elemér grófról, meg a nejeről, *Stefánia* királyi hercegnőről. *Jókai* azt írta a szépséges szép grófnéról, hogy arczára van írva a boldogság. És ez valóban így is van. Szinte megifjodott a királyi sarjadék, a ki olyan büszkén vallja magát magyarnak. Magyar, mert nagyatyja, *József* nádor volt megalapítója a Habsburgok magyar ágának. Mikor a főrendek gyermekei még mind németül beszéltek, *József* nádor gyermekei már akkor magyarul játszottak, magyarul imádkoztak. A mai nádor-kert volt egyik kedvencz játszó helyük. A belga királyné, *Mária-Henriette* főhercegnőnek legkedvesebb játszópajtása is magyar leánya volt. *Kisfaludy* Teréz, *Kisfaludy* generálisnak a leánya. Mikor a palatinus özvegye elköltözött Budáról, *Mária-Henriette* főhercegnő egy gyűrűt ajándékozott *Kisfaludy* Teréznek, azzal a mondással, hogy bármire lenne az életben szüksége, tekintsen erre a gyűrűre és jusson eszébe, hogy ő, a főhercegnő, mindig szószólója lesz. *Kisfaludy* Teréz később *Mártonffy* Zsigmondhoz ment férjhez, a ki nagy szerepet játszott 1848—49-ben. A szabadságharcz lezajlása után az ezredes fogságba került, de csakhamar kimentette a *büvös gyűrű*. Mert *Mária-Henriette* szavának állt s a hogy

megkapta a *Teréz* által küldött gyűrűt, azonnal szabadlábra helyezték *Mártonffy*t.

A Lónyay grófi pár Budapesten csak a legszükebb családi körben töltötte idejét. Teán voltak *Pálffy* Leopold özvegvénél és viszont a hercegnőt látták Hungária-beli lakásukon, a ki *Lónyay* Elemér édes anyjának, özv. *Lónyay* Ödönné, *Pázmándy* Vilmának a társaságában járt. Ritka szép matróna még ma is özvegy *Lónyay*né, egykor egyik legszebb leánya Pestnek.

Érdekes volt az is, hogy ismerkedett meg *Pázmándy* Vilma férjével. Abban az időben nagyon divatos volt egy kigyó-utczai süteményes bolt, az ugynevezett *manduletti*. Ide tértek be a társaság legszebb asszonyai, leányai — természetesen a gavallérok is — csemegezni. Egy alkalommal *Pázmándy* Vilma akkor jött be édes anyjával, mikor *Lónyay* Ödön is ott pogácsázott. A hölgyek vásároltak valamit, azután mentek. Sietségükben azonban Vilma ott felejtette a muffját, *Lónyay* Ödön, mint udvarias ifju, fölkapta a karmantyut, utána futott vele s egyszersmint be is mutatta magát. A bemutatás után még végig is kísérte *Pázmándy*ékat az uri — ma *Korona*-hercege — utcán, azután pedig látogatást tett a családnál. Az elsőt több is követte, míg végre *Lónyay* mint kérő lépett fel s nemsokára *Bodrog-Olasziba* röpitette a szép menyecskét.

Egy érdekes ember halálhírére is hozták az ujságok. *Ja szky* Lajos nyugalmazott altábornagyét, a ki a 80-as évek zajos *Janszky* heczzeit földidézte. *Hentzi* tetemei még akkor a budai katonai temetőben porladoztak. *Janszky* egy alkalommal az alája rendelt tisztekkel kiment a temetőbe és megkoszoruzta a *Buda* váránál elesett osztrák zsoldos sirhalmát. A mint a koszorut a sirra helyezte, ünnepies hangon mondotta: Vegyen mindenki példát *Hentziről*. Ez a mondás teljesen fölzavarta *Budapest*, sőt az ország nyugalmát. Minden rendőri és katonai erőt megmozgattak s a *Kerepesi*-ut, a *Nemzeti* színház tájéka a szősoros értelmében ostromállapotnak volt kitéve. Parlamenten, hivatalos lapon és a főváros összes vívőtermein végighangzotak ezek a dolgok s a ministeri nyilatkozatok egyre-másra követték egymást. A dologból kifolyólag nyugal-

A szőke leány megfordult és e pillanatban tünt fel, mekkora változáson ment keresztül. Az arczsine élénkebb volt, a szeme ragyogott, a pillái már nem ereszkedtek le olyan bágyadtan, fáradtan, szőke haja divatosan volt feltűzve, ez a leány szép akar lenni.

Mikor megfordult, előntötte a vér keskeny, finom kis arczát. Egy fiatal ember állt mellette és mosolyogva lobogtatott kezében egy fehér levelet.

— Levél a mamától — szolt a leány örvendezve — megbocsát ugy-e?

Francziául beszéltek. Aztán választ sem várva, gyorsan feltépte a levelet odaadta a fiatal embernek is.

— Ulvassa, Paul.

A fiatal ember bepillantott, aztán csalódba nyujtotta vissza:

— Hiszen tudja, hogy nem értem.

A leány nagyon sikerültnek tartotta a tréfát, mert hangosan kacagott *Paul* boszúságán. Aztán kibékültek és tovább sétáltak. A lépteik ritmikusak voltak, mint szokott lenni az olyan embereké, kiknek egymásért dobog a szívük.

— Irt róla a mamának? — kérdezte a fiatal ember.

— Oh nem. — Meglepjük vele, ha értem jön.

Újra mosolyogtak, édesem, bizalmasan, szerelmesen. Hogy fejlődött ki ez a szerelem, immár maguk sem tudták volna megmondani, de itt volt, érezték mindketten. S mintha a szerelem csodálatos nagy hatalma még az enyé-

szettel is dacolni tudna, meglepő volt a javulás mind a két betegnél.

Csak az orvos rázta fejét, mikor kollégájával beszéltek:

— Kedves barátom, csodák nincsenek. A fiatal ember menthetetlen. Ami a leányt illeti, ő róla még lehetne beszélni, ha ez a hirtelen fellobbanás, ez a különös élenkség közbe nem jött volna.

A harmadik hét végén már az elutazásról beszélt:

— Nem *Margit*, én nem fogom kiállani... Elutazok magával, hiszen most már egészséges vagyok.

A leány megrázta szőke fejét:

— Az orvos azt mondta, hogy a maga kurája két héttel tovább tart, mint az enyém. Hát ne okoskodjék, mert akkor komolyan megharagszom. Két hét múlva utánunk jön *Budapestre* és mindnyájan nagyon boldogok leszünk.

— Oh ez a két hét, nem birom kiállani.

— Ki kell állania — felelt komolyan a leány.

Majd félrefordította a fejét, mert köny gyült a szemébe:

— Ne beszéljen így, hiszen nekem is roszszul esik...

Szerelmes, boldog mosolylyal néztek egymásra. De egy óra múlva a leány hirtelen rosszul lett és az orvos azonnal táviratozott *Budapestre*.

Mikor az anya megérkezett, *Margit* bent ült szobájában. Lázás, piros folt égett az ar-

mazták azután *Budapest* akkori hadtestparancsnokát, *Edelstein* *Quila* Lipót bárót, a mi nálunk népszerűsége oriaszi módon növelte.

Vörösmarty-ünnepre is készülnek ország-szerte. Ritka *Lónyay*é, pompával ütik meg a *Szózat* költőinek száz esztendősi születési fordulóját. A lapok tele vannak Vörösmarty-cikke-lyekkel, apró adomákkal.

Érdekes, hogy Vörösmarty a foradalom utáni években menyit időt töltött régi jó magyar uraknál. Így szívesen látott vendég volt *Théten*, *Bonis* *Sámuel* ősi kuriájában. Ugy a házigazda, mint neje, a szellemes, nagy műveltségű *Darvas* *Lilla*, mindent elkövettek, hogy az elborult kedélyü költőt földerítsék. Vörösmarty *Mihály* szenvedélyes vadász volt, de nem a legjobb. Így ha gazdájával, meg több czimborával kirándultak, mindig nagy nevetés volt, mikor *Miska* hibázott. Megörökitette ezt egyszer *Deák* *Ferencz* az apagy pap emlékönyvébe, aki minden áron birni akarta a jeles férfinak kézírását. Vörösmarty ugyanis, a ki esküdt ellensége volt az emlékkerseknek, levélírásnak, csak ennyit irt a könyvbe: *Téth és Apagy közt egy szalonkát löttem*, mire *Deák* *Ferencz* így ir: *De előbb háromszor elhibázta. Bizonyítom. Deák.*

Az operában *Burián* *Károly*, a világhírű tenorista arat babérokat. Utoljára *Lohegrinben* bájolta el a tout *Budapestet*.

Hogy reánk ereszkedik a tél homályos, szürke köde, jönnek a misztikus babonás napok is. Az első közöttük *András*, november 30-án. A régi világban, nemesi portákon megbőjtölték ezt a napot a leányok s azután egy discret ruhadarabot rejtve fejük alá — megálmodták, ki lesz a jövődöbelijük. Éjjélkor, mikor a kakas kukurékolt aztán ki kellett menni a ház elébe és földobni a papucsot. Ha a papucs jó mesze elesett az a közel jövőben kérőt jelentett, ha pedig a ház felé állt az orra — akkor még egy darabig pártában maradt a leány. Ilyen szokás volt az is, hogy az udvarról olvasatlanul kellett néhány hasáb fát behozni. Ha páros volt a fa, csakhamar férjhez kérték az illetőt, ha nem, ugy még várhatótt.

Ma napság már nem érdeklik az ilyen naiv babonák a kisasszonyokat. Hogy is! Hiszen egyetemi polgárok, a kik positiv tudományokat tanulnak. A mathezist, meg a tagboncztant, a

czán, — különös, mohó tűz lángolt a szemében, de a haja kaczerul ki volt süttve és mosolygott:

— Mama, értem jöttél? Hát már tudod?

A szerencsétlen asszonyt előre elkészítették a kegyeletes komédiára, mert még mosolyogni is próbált, mikor leányának felelt:

— Mindent tudok.

— Oh, *Paul* nagyon szeret engem és mi olyan boldogok leszünk.

Az asszony átkarolta gyermekét, összecsókolta lázas arczát, de nem birt tovább uralkodni magán, görcsös zokogásba tört ki:

— De nagyságos asszonyom, — intette az orvos.

— A boldogságtól sirok doktor ur — mondta a szerencsétlen asszony, és minden idegszála, minden csöpp vére külön gyötrődött.

— Vajjon ki birja-e még ezt a nagy utat? kérdezte künt a folyosón az ápolónő.

Az orvos elborulva nézett maga elé:

— Igen, azt hiszem, még élve hazaérkezik *Szegény* kis leány.

— És a fiatal ember?

— Nincsenek hozzátartozói. Szép csöndben itt fogjuk eltemetni. Lehetőleg ugy, hogy a betegek ne is sejtsek hova tünt el.

Az ápolónő még egy tekintetet vetett rá s a doktor kibámult az előterem ablakán és ugy felelt:

— Gondolom egy hét múlva... De lehet, hogy még hamarabb...

polgári perrendtartást és más egyebet. Nem kell ma már babona, se a poezis; a idealizmust eltemettük nagyanyáinkkal, a kik még bohókodtak, lelkesedtek, önfeláldozással tudtak szeretni. Talán kevésbé voltak tanuitak, positívek, de igazi nők, a férfi boldogítására szentelve életüket.

A németeket megverték.

(A kínai háború szenzációja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 1.

A németek — mint egyik alábbi sürgönyünk jelzi — Katganban óriási vereséget szenvedtek. A vereségről Waldersee sürgönyt küldött Berlinbe, honnan azt a távirati parancsot kapta, hogy a további katonai expedíciókat szüntesse meg.

Igy szól a hivatalos jelentés, elég diszkréten jelezve azt a tényt, hogy a Walderseehez intézett sürgönyben olyasvalami volt, mit általánosságban orrnak neveznek. De a gróf azzal vigasztalódhatik, hogy az olasz ekspedíciót is hasonló sors érte, azzal a csekély különbséggel, hogy az olasz csapatok útját nem vágta el, míg az övét igen.

Mai sürgönyeink a következők:

London december 1.

Moringpost-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Csangcsitung vucsangi alkirály hajlandó beszüntetni az udvar számára való eleségszállítását, ha Liukunji nankingi alkirály is beleegyezik. Liukunji táviratiilag azt válaszolta, hogy a fegyverszállítást beszünteti, de az élelmiszerek szállítását folytatni fogja, a meddig a császárnak szüksége lesz reá. — A Times-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Kínai jelentések szerint Tiencinben nagy a nyngtalanság. A boxerek és kínai katonák titokban visszatérnek. Attól tartanak, hogy ha majd a kikötő télen át el lesz zárva, újabb zavarok fognak támadni.

A Daily News-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: A konzulok szerdán együttes proklamációt bocsátottak ki a hadiszerek előállítására szolgáló tárgyak behozatala ellen. Csütörtökön a japán konzul, a ki tokiói utasításra cselekedett, kijelentette, hogy visszavonja hozzájárulását. Ez az eljárás nagy csodálkozást keltett a konzulok között. Hire jár, hogy a kínaiak sok fegyvert és lővérszert szereznek be és a vámhatóság hivatalos utasításra elnéző az ilyen behozatal iránt, a mely rendszerint hamis bevallás alatt történik.

Washington, december 1.

A kabinet mai ülésén Hay külügyminiszter jelentést tett a kínai válság új alakulásáról. Hir szerint az egyik alkirály nagyon erélyesen lépett föl a boxerek ellen, a bűnösöket megbüntette és az idegeneket megöltalmazta. Azt jelentik továbbá, hogy a németek még sincsenek megelégedve és ellenségeskedést akarnak kezdeni az illető alkirály ellen.

Róma, december 1.

A Stefani-ügynökség jelenti Takuból tegnapi kelettel: Candiani tengernagyhoz érkezett jelentések szerint a német-olasz hadoszlop december 2-án vagy 3-án érkezik Kalgánból Pekingbe. — A sanhaikvan pekingi vasutat december közepe táján adják át a forgalomnak.

Berlin, december 1.

Waldersee gróf távirati parancsot kapott, amelyben arra utasítják, hogy a további katonai ekspedíciókat szüntesse meg. A kínaiak a Katganba küldött német-olasz ekspedíciót megverték. A német csapat útját egészen elzárták.

Becsületsértés, elégtétel.

— A büntető törvény védelme. —

Kisjenő, december 1.

Alig van a büntető törvénynek a bírói gyakorlatban többször alkalmazott szakasza a 261. §-ánál. A járásbírók előtt folyó bűnperek jó egy harmadát a becsületsértési perek szolgáltatják, a mi bizony nem szól a magyar korona területén élő népeknek sem törvénytisztelete, sem műveltsége mellett.

Ott tartunk, hogy becsületsértés miatt elítéltetni nem is diffamáló dolog s ez enyhe bírói gyakorlat már meg is teremtette a közfelfogást, a mely szerint minden természetben kiszolgáltatott arczülötésnek — vulgo: pofonnak — öt osztrák értékű forint az ekvivalense. És ez a súlyosabb eset. A közönséges becsületsértő kifejezéseknek a bírói gyakorlatban igen sok helyen még ennyi értéke sincs; a „nyomorult gazember“, „hitvány bitang“, „pimasz“ stb. csak 2—3 forintra taksáltatnak, azzal a különbséggel, hogy „uri“ emberek közt az összegek kétszeresen számítatnak.

A közrendű ember megnyugszik becsületesen illetlen módon történő reparálásában; a ki pedig finomabb légkörben nőtt fel és megszokta, hogy a becsületet egy, az anyagiaknál is értékesebb szellemi tulajdonnak tekintse, fegyverrel gyakorol retorziót és annak a sokszor emlegetett, de semmiképen sem kicsinyelhető közvéleménynek a nyomása alatt megsérti a büntető törvény egy másik szakaszát s ez az — „elégtétel“.

Nem új dologról szólok, ismeretesek mindenki előtt; csak a saját közvetlen tapasztalomból több példát tudnék felsorolni, a hol a törvényalkalmazó, a törvények tiszteletére első sorban kötelezett bíró került illetlen módon abba a kényszerhelyzetbe, hogy törvénytisztelettel szerezzen magának „elégtétel“-t csupán azért, hogy ne tegye ki magát a közvélemény itéletének, a melyik nem elégszik meg a becsület megsértésének a törvényben biztosított retorziójával.

Az azonban, hogy a dolog nem új, csak egygyel több ok arra, hogy beszéljünk róla, ha van valami hiba. És ki állíthatja jó lelkiismerettel, hogy: nincs?

Van bizony. Kell, hogy a közvélemény indítsa a gyakorlati jogászokat arra, hogy gondoljanak erről a teljesen az ő revierjükbe tartozó kérdéssel ne térjenek napirendre a dolog fölött.

Az összességnek joga van megalkotni véleményét minden oly dologról, a mely az összesség alkotó elemeit mint egyedeket érdekli. És ha ez a vélemény nem kedvező, a menyiben törvényről van szó, az államnak mint törvényhozó hatalomnak nincs joga azt negligálni, sőt kötelessége oly törvényt alkotni, a melynek védelme alatt polgárai biztonságban érzik magukat.

Általános a vélemény, hogy a magyar büntető törvény a becsületet, és különösen a női becsületet, nem részesíti kellő védelemben. Igaz-e ez? Tessék felütni a büntető törvénykönyvet. Ha valaki ellopja a zsebkésemet, büntetése egy évig terjedhet fogház, ha 2—3 nap alatt gyógyuló karczólást ejt rajtam s orvosi látéletem van róla, hat hónapig terjedhet fogház lehet a büntetése; a zsebkésemet és a bőromet tehát megvédi a törvény; de ha legazembereznék, ha a becsületemben, vagy a nőm, testvérem, vagy leányom becsületében gázolnak, csak 500 frt pénzbüntetésig mehet a bíró; a gyakorlatban meg elmegy 50 frt is ez már nagyon sok.

Helyes-e ez? Csoda-e, ha azt állítjuk, hogy

a becsület közpréda Magyarországon, mikor egy ripók ugyszólván büntetlenül gázolhat egy egész család becsületében? Csoda-e, ha az a felfogás vert gyökeret, hogy a becsületen ejtett csorbát uri ember csak fegyverrel torolhatja meg? Csoda-e, ha uri ember csak a legkivételesebb esetben fordul becsületsértés esetén a bírósághoz elégtételért?

Valljuk meg, hogy ha sohasem is volt a közvéleménynek igaza, ebben az esetben igaza van s igyekezni kell, hogy a hiba korrigáltassék.

A büntető törvény módosítása küszöbön van. Éppen alkalomszerű, hogy felhívjuk a törvényelőkészítő bizottság figyelmét a B.T.K. 261 §-ára s mozgalmat indítsunk abban az irányban, hogy a becsület az azt méltán megillető, hathatós védelemben részesüljön a törvényhozás részéről.

Szigoritani kell és pedig sokkal szigorubbá tenni a becsületsértés büntetését és minősített esetet kell felállítani a becsületsértésnek arra az esetre, ha valaki a női becsületet támadja meg.

A büntetési tételnél meg kell határozni egy bizonyos jó magas minimumot, a melyen alul csak akkor szabhasson ki a bíró büntetést, mikor annyira nyomatókos és oly nagy számú enyhítő körülmények forognak fenn, a melyek mellett a B. T. K. 92. § a szokott alkalmazást nyerni.

Szükség van a minimum meghatározására s ekként a bíró korlátok közé szorítására a büntetés kiszabása tekintetében, mert — valljuk meg nyíltan — a büntető törvény enyhe rendelkezésén kívül a bíróságok még enyhébb itéletei is jórészen hozzájárultak annak a már-már akxiomává fejlett állításnak — meg erősítéséhez, hogy: „Magyarországon a becsület nem részesül bírói védelemben.“

És szükségessé teszi a reformot nemcsak a társadalom, de az igazságszolgáltatás és bírói tekintély érdeke is, nem is említve a párbajmániát, a minek alábbszállása a reform után bizony bekövetkezik.

Ifj. Kocsán János,
kir. aljásbíró

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Kuruczfarfang, népszínmű.
Este: Báránykák, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Gésák, operette. (Páros bérlet.)
Kedd: A fekete gyémántok, színmű (Páratlan bérlet.)
Szerda: Angot, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Don Caesar, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Bánk bán, tragédia. (Páros bérlet.)
Szombat: Délután: Bibliás asszony, operette.
Este: Sárka csikó, népszínmű. (Páratlan bérlet.)

* Az Oratórium-egylet hangversenye. Az idei hangverseny szezonnak egyik vonzó érdekessége lesz az a hangverseny, a melyet az Oratórium-Egylet rendez január vagy február táján. A hangverseny végig vokális jellegű lesz. A műsor nagyon változatosan van összeállítva és rendkívül élvezetesnek ígérkezik. A koncert legnagyobb száma Mendelssohn Walpurgis éj-e lesz, énekkarra, szólókkal, nagy zenekar kísérettel. Műsoron lesz ezenkívül a Lohengrin és Lucia operáknak egy-egy szép jelenete, azonkívül több klasszikus karmű vegyes és férfi-karra. Az egyesület, mely az utóbbi időben sok taggal gyarapodott, nagy szorgalommal és buzgósággal készül a hangversenyre. A próbákat a templom-utcai fiúiskola nagytermében tartják meg.

* Estélyek a városházán. A Kölcsey-egyesület negyedik és ötödik felolvasó-estélye december hó 7-én, pénteken és december 15-én, szombaton délután fél öt órakor lesz a város-

háza dísztermében. A december 7-iki zsur műsora ez: 1. Felolvasás; tartja *Zalay* Masa urnó. 2. Zongoraszám; előadja *Ring* Béláné urnó. 3. Hegedűszám; előadja *Szilágyi* Béla, *Szilágyi* Gyula zongorakísérete mellett. 4. Szavaltat; tartja *Turchányi* Olga urhölgy, az aradi színház tagja. A december 15-iki műsor: 1. Az idegteletről. Felolvassa dr. *Búcskay* Béla. 2. Zongoraszám; előadja *Kovács* Ilonka urhölgy. 3. A csipkerózsa, előadja *Mezey* Péter, az aradi színház tagja. 4. Énekszám előadja *Rédei* Szidi urhölgy, az aradi színház tagja. Helyárak: Fenn tartott hely 2 korona, ülőhely 1 korona, belépő díj 60 filler, karzatjegy 50 fillér. Tagok félárt díjmentes. Jegyek kaphatók: Klein, Kerpel, Keppich, Krispin és Révész könyvkereskedésben.

* **Börtön-világ** című könyvem *december 15-én* fog a karácsonyi könyvpiacra megjelenni. Miután erre az időre, a nyomtatandó példányok száma felől okvetlenül tájékozást kell szerezniem, ez uton is felkérem mindazokat, akik a könyvemre gyűjtő-ívet, és illetve előfizetési felhívást kaptak, hogy azokat *december hó 5-ig* címemre visszaküldeni sziveskedjenek. Ugyancsak alábbi címre küldendők az előfizetési díjak. Tisztelettel *Szathmáry* Zoltán, hírlapíró, Arad. Deák Ferencz-utca 42 szám.

* **Lohengrin jubileuma.** *Berlinből* sürgönyzik, hogy a weimari színház az ősszel vezetését, a zeneköltőket *Lohengrin* operának mint előadásához meghívta. Ez operának ötvenéves jubileumát fogja a weimari színház megülni.

* **Az Oratorium Egylet** hétfőn este 8 órakor vegyeskari próbát tart a templom-utczai polgári fiúiskola nagytermében, melyre az összes működő tagokat meghívja az elnökség.

Vörösmarty Mihály.

(A századik évforduló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Egy névtől volt viszhangos maróna és bércz, völgy és halom. Ez a név pirosetűs ünneppé avatta a mai napot, az ezerkilencszázadik esztendő december elsejét, ez a név mértföldjelző a magyarság történetében, tűzszlop a honi művelődés históriájában, világosító fáklya életünk mesgyéjén.

Ez a név: *Vörösmarty* Mihály. A halhatatlan költőfejedelem. A rendületlen hazafi. A nép ébresztője. A nemzet szárnyaló géniusza. Mindnyájunknak közös egy apja.

Száz esztendeje, hogy földi alakjában megjelent a hódító szellem. S ötvenöt esztendőt élt gyarló testi hüvelyében. De egy emberöltő sokat megörölő vasfoga sem csorbitotta meg magasan fölöttünk ragyogó emlékezetét, mely lobogó lánggal ég sziveinkben s idők multával csak növekedni fog a nemzeti kegyelet hálás érzése, melyben őt, a nagyok közt is az elsőt, fölmagasztaljuk.

Aki szinte babonás hatalommal varázsolt vissza bennünket a dicsőséggel teljes multba, aki tette serkentette a tunyaságba merült honfiakat, aki érczes szavával életre rázta föl a fülíg halottat, aki nemzeti imádságot adott nekünk: ez *Vörösmarty* Mihály.

Őt ünnepelte ma az egész ország. És szent hitvallást tett, hogy a költő hagyományát, ezt a mindannál drágább ereklyét, megtagadni nem fogja soha. Hogy szivben-lélekben átérzi a tanítást és követi mindenkoron: *Hazádnak rendületlenül*...

A székesfehérvári ünnep.

Székesfehérvárott — mint lapunknak táviratozzák — nagy fényvel és kegyelettel ülték meg *Vörösmarty* Mihály születésének szá-

zadik évfordulóját. A kormány nevében *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi, *Plósz* Sándor igazságügyi és *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter utaztak oda, az irodalmi és politikai előkelőségek élén. A tudományos akadémiát *Eötvös* Loránd br., a Kisfaludy-társaságot, *Beöthy* Zsolt, elnök és *Wargha* Gyula titkár, a Petőfi-társaságot *Bartók* Lajos, a budapesti tudomány-egyetemet *Ponori-Thewrewk* Emil prorektor, *Gyulai* Pál és *Beöthy* Zsolt képviselték, az egyetemi tantestület több tagjával. A képviselőház is tekintélyes küldöttséggel jelent meg a Ház elnökének, *Perczel* Dezsőnek vezetése alatt. Képviselve voltak az összes törvényhatóságok és nagyobb városok — ezek közt *Arad* is *Institoris* Kálmán főjegyző, *Deutsch* Bernát és *Edvi-Ilés* László által — az összes tudományos és irodalmi testületek, a főiskolák stb.

Budapestről a küldöttek reggel 9 órakor érkeztek Székesfehérvárra, hol a pályaudvaron a megye nevében az *alispán*, a város nevében a *polgármester* üdvözölte az előkelő vendégeket, kik *hosszu* kocsisorban hajtak be a fellebörgözött, zöld guirlandokkal ékített utcákon.

Délután 10 órakor a megyeházán rendkívüli diszközgyűlést tartottak. *Fiáth* főispán üdvözlő beszédet intézett a jelenvoltagekhoz, majd *Szücs* Arthur megyei főjegyző hosszabb beszédben méltatta *Vörösmarty*t. Beszéde végén lehullt a lepel a költő képéről, mely ezentul a termet ékesíteni fogja.

Gyűlés után a székesegyházban nagy mise volt, melyet *Károly* János nagyprépost czelebriált fényes segédlettel. Innen az ünneplők a ciszterciták gimnáziumába vonultak, hol emléktáblával van megjelölve az az esemény, hogy *Vörösmarty* tanulóéveit ott töltötte.

A tulajdonképeni ünnepély a színházban megtartott irodalmi matinén folyt le. *Zichy* Jenő gróf, a székesfehérvári *Vörösmarty*-kör elnökének megnyitó beszéde után *Vass* Bertalan, a pécsi cisztercita gimnázium igazgatója mélyen átgondolt, lendületes stílus tanulmányban méltatta *Vörösmarty* életét és munkásságát. A beszéd nagy hatást keltett. Erre *Wargha* Gyula szavalt a el zajos tapsok között alkalmi ódáját.

Most *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter beszélt. Többek közt ezeket mondta: A magyar kormány is elhozta koszoruját, hogy fölemelt lélekkel áldozzon halhatatlan költő géniuszodnak. Minden idők nemzedékeit az eszményiség örökös szépségével buzdította szent énekünk, a te költészeted. A miniszter beszédét e szavakkal végezte:

— Örök isten, add meg, hogy az imádságok áldása minden időkre a nép szivében; ajkain éljen, a nemzet munkásságán s a hazajövőjén nyugodjék!

Az óriási hatást keltett beszéd végeztével *Várad* Antal elszavalt *Apothoezis* című költeményét, mire a polgármester az ünnepélyt berekesztette.

A színházról a közönség *Zichy* Jenő gróf buzdítására *Vörösmarty* szobrához vonult s azt megkoszorúzták. A szobor talapzatára tömémentelen kuszorut tettek le.

Délután bettek volt, melyen az első felkösztöt *Szell* Kálmán miniszterelnök mondotta a királyra. A fényes ünnepélyt színházi díszelőadás és társasvacsora rekesztette be.

Ünnepélyek Aradon.

Az aradi állami tanítóképző intézet tanári kara és ifjusága kegyelettel ünnepelte meg *Vörösmarty* Mihály születésének századik évfordulóját. A hazafias szép ünnepély d. e. 10—12 óráig a lyceum tornacsarnokában folyt le, miután az intézet dísztermébe a gázvilágítást most vezeték be. Az ünnepély műsora

gazdag és változatos volt s a tanítóképző intézet ifjusága úgy egészben, mint az egyes szereplők igazán magas színvonalon álló ünnepélyt rendeztek.

A sorrend első száma a *Szózat* volt, melyet az ifjusági énekhar *Kertay* Ede tanár zongora kísérete mellett adott elő. Ezután *Szondy* János tanár a *Szózat* költőjét ismertette szababon, szónoki hévvel előadott ünnepi beszédben.

A költő szárnyalású beszéd bevezető része a következőképp hangzik:

Mondják, hogy az aloe virága száz évben egyszer nyílik. *Vörösmarty* ünnepre is száz évben egyszer nyílik alkalom. Ragadjuk meg tehát az alkalmat. Rójuk le a kegyelet, a hála adóját a nagy magyar költő emléke iránt.

A templom lelke a „Mi Atyánk.“ Nemzeti ünnepeink Mi Atyánkja, ébredő lelke a *Vörösmarty* „Szózata.“ A nép ajkára vette a dalt és halhatatlanná tette a költőt. Am ki lenne méltó a nemzet pantheonára, kit illet meg a halhatatlanság koszorúja, ha nem a költőt, akinek az ünnep nem idegen isten ül a piadesztálon, hanem Hadur maga, a „magyarok istene“, akinek mithoszi alakja a *Vörösmarty* teremtő fantáziájában forrott ki az ő magyar őstenévé.

Ditrich József IV-ed éves növendék szépen szavalt *Abrányi* Emil „Hazádnak rendületlenül“ című költeményét. A sorrend 4-ik számát *Vörösmarty* „Főti dala“ töltötte ki, melyet az ifjusági énekhar *Kertay* Ede tanár vezetése alatt meglepő összhangzatban adott elő. *Balázs* Géza IV. éves növendék *Vörösmarty* „Vén cigány“ at szavalt nagyon szépen. *Krompaszky* Ede IV-ed éves növendék *Vörösmarty* „Szép Ilonka“ című melodramáját sikerült előadásban mutatta be, melyhez a zongora kíséretet *Kertay* Ede tanár szolgálhatta. *Vörösmarty* „Tulvilági kép“ című költeményét *Berzaneszku* Jakab IV-ed éves növendék hatással szavalt. Ezután *Erkel* Ferencz „Bánk-bán“ operájából a „Keserű pohár“ című dalt meglepő szép csengő hanggal *Balázs* Géza IV-ed éves növendék énekelte, az ifjusági énekhar és *Kertay* Ede tanár zongora kísérete mellett. *Jóhárt* Béla IV-ed éves növendék *Vörösmarty* Mihálynak a „Merengőhöz“ című költeményét hatásosan szavalt. Végül a tanítóképző intézeti zenekar a Hymnust játszotta el, melylyel a fényesen sikerült, hazafias nemzeti ünnepély véget ért.

A zsinagógában.

A ma délután megtartott ifjusági istentisztelet alkalmával valóban lélekemelő, bár egyszerű ünnepélye volt az aradi középiskolák izr. növendékeinek. *Rosenberg* Sándor dr. rabbi rövid beszédben méltatta *Vörösmarty* halhatatlan érdemeit. Szép hasonlat kapcsán feltárta a költő működésének eredményeit, megemlékezett lángoló hazaszeretetről s költeményei hatásáról, melyek új életre támasztották a tespedő nemzetet. Végül hazafias lelkesedésre buzdította az ifjuságot.

Díszelőadás a színházban.

A magyar nemzet kegyeletes ünnepélyének, mely az ország egyik részétől a másikig hazsannát zeng ama megdicsőült nagy szellemnek, aki a magyar névnek ép oly dicsőséget tudott szerezni, mint véres háboruk győzelmese vezérei, — a színházunkban is emeltek oltárt. Az aradi közönség nagy számban gyűlt ez oltár elé és igaz lelkesedéssel hódolt *Vörösmarty* Mihály emlékének.

Az ünnepi nyitány felhangzásakor már elcsendesedett a közönség és a zenekar hangjaira, eltérőleg a mindennapi szokástól, szívesen figyelt. A zenekar dicséretes praecizitással játszotta a nyitányt, mely az ünnepi hangulatot kellőleg előkészítette.

A függöny felgördült és *Palágyi* Lajos „*Vörösmarty* emlékezete“ című alkalmi köl-

teményt szavalt, mely költemény dicséri szerzőjének, *Molnár* Lászlónak költői invenczióját. A szavaltban nemes hév nyilatkozott meg, mely megragadta a közönség lelkületét és hangos, perczekig tartó tappsal jutalmazta meg a szavaltót. A költeményt tárcza-rovatunk élén közöljük.

A színtársulat ezután teljes számban el-énekelte a Szózatot, melynek áhitatos hangjaiba belévegyült halkán a közönség hangja is. És mikor látható lett a lánglelkű költő szobra és midőn hódolatukat kifejezve elébe járultak Thalia papjai, frenetikus tapsvihár rezegte át a színház légkörét és szinte érezhetővé vált Vörösmarty szellemének közelléte, mely egy estére legalább kiüzte, mint Jézus a templomból a kufárokat, a ledérség bálvány isteneit.

Vörösmarty Mihály poezisának egyik legszebb alkotása: *Marót bán* színmű került előadásra, melyben *Angyal* Ilka és *Bács* Károly egész művészi tudásukat és tehetségüket beléöntötték szerepeikbe. Dicséret illeti az összes szereplőket, kik az est ünnepélyességének jelentőségét gondos játékukkal mindannyian emelték.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egyesület elnöksége vasárnap d. u. 3 órákor rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezután is meghívja *Rosmanith* Albert elnök.

(*) Az első aradi betegsegélyző- és temetkezési egyesület folyó évi december hó 2-án, d. u. $\frac{1}{2}$ órákor az egyesület saját helyiségében választmányi ülést tart, a melyre a választmányi tagokat meghívja *Kohn* S. N. elnök.

(*) Az aradi hivataloságok betegsegélyző és temetkezési egyesülete holnap, vasárnap délután 3 órákor tartja meg rendes havi választmányi ülést.

(*) A Rudolf-asztaltársaság december 2-án este 7 órákor *Ullman* József vendéglőjében rendes heti értekezletet tart.

Írók sajtópöre.

(Benedeket és Tóthot elítélték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 1.

Bírósági ítélettel fejeződött be ma az az adáz harc, melyet két neves író: *Tóth* Béla és *Benedek* Elek kölcsönösen indítottak egymás ellen. A hírlapi viszálynak előzménye visszanyúl a régmúlt időkbe, de a keserű pohár a múlt év december havában csordult ki. *Tóth* Béla a P. H.-ban karácsony előtt egy tárczát írt a „Könyv vásárlás”ról. Ez a tárcza nagyon felháborította *Benedek* Eleket, aki heves cikkben támadta meg *Tóth* Bélát a „Magyar Kritika” című szaklapban és ugyanez a támadó cikk pár nap múlva megjelent a „Nemzeti Iskola” című lapban is. E cikk arra indította *Tóth* Bélát, hogy kétrendbeli rágalmazás vétségének vádja miatt feljelentést tegyen *Benedek* ellen. *Benedek* a törvényszék vád alá helyezte, de *Benedek* is ugyancsak rágalmazás címén viszonyvadászt emelt *Tóth* Béla ellen, mivel a támadó cikke a P. H.-ban megjelent nyilatkozatában azt írta, hogy *Benedek* a támadó cikk megírásánál „üzleti érdek” vezette.

Hogy mi minden jött ki ebből a tusakodásból, az mai lapunkban — mely a Budapesti tegnapi megtartott főtárgyalás első napjától szólott — körülményesen megírtuk. A tárgyalás második napjáról s az ítéletről a következő tudósítás számol be:

A mai nap délelőttje a replikákkal telt el. Elsőben *Kenedi* Géza dr., *Tóth* Béla képviselője felelt a védelemre. Hosszasabban foglalkozik a bizonyítási eljárás eredményével s arra meggyőződésre jut, hogy *Benedek* semmit sem

tudott azok közül bebizonyítani, amiket cikkében állított *Tóth* Béláról. *Tóth* Bélának „örvül támadó eljárásáról” felhozott adatokat szintén czáfolja.

Utána *Tóth* Béla beszélt. Részletesen ismertette az ügy előzményeit s *Benedek*kel való viszonyát. Majd áttért *Simonyi* Zsigmondra, a kit nem tart elsőrendű tudósnak. Elmondta, hogy őt nem a stéberség vezette, hogy társulati tag legyen. A Kisfaludy-társaság háromszor felszólította, hogy jelöltesse magát. Ondig visszautasította ezt, mert nem akar semmiféle társulatnak tagja lenni, még akkor sem, ha azzal leszállított áru szén jár is.

Beszéde után az elnök öt percznyi szünetet rendelt el, amely után *Sebestyén* József dr. védő élt a zárszóval.

Utána *Benedek* Elek beszélt és hosszasan védelmezte a maga igazát.

Lenk Gyula dr. táblai bíró, ki a két napos tárgyalást vezette, késő délután hirdette ki az ítéletet. Ennek értelmében a törvényszék *Benedek* Eleket rágalmazásban vétkesnek találta s hatszaz korona pénzbüntetésre, ezenfelül háromszáz korona perköltség viselésére ítélte el.

Benedek föllebezett az ítélet ellen.

Délután 5 órákor kezdtek tárgyalni *Benedek* Eleknek *Tóth* Béla ellen indított vizonyvadását. A törvényszék rágalmazásban *Tóth* Bélát is vétkesnek mondta ki s elítélte hatvan korona fő-, husz korona mellékületésére s száz korona perköltség megfizetésére.

Azt is kimondja az ítélet, hogy a pénzbírság behajthatatlanság esetén megfelelő fogságra változtatandó át.

Színházi epizódok.

— A „Magyar Színpad”-ból. —

Budapest, december 1.

Ujházy és a gyertyák.

Mikor még *Ujházy* vidéki színész volt, neki sem volt valami fényes gázsija. Hiába játszotta a legnagyobb szerepeket, az igazgató nem akarta megjavítani a fizetését.

Egyszer „A fősvény” czimű szerepét kellett játszania és — kimaszkizotta igazgatóját. Az igazgató, a ki mellékesen még karmester is volt, a zenekarból nézte *Ujházy*-t.

Az egyik felvonásban *Ujházy* összeszedte és zsebbedugta a maradék gyertyákat; de azt már nem bírta elviselni a különben jó lelkű igazgató s oda-
szólt neki:

— Hagyja itt a gyertyákat, barátom, inkább fölelelem a fizetését.

Utcaszeprő a színpadon.

„A rablógyilkos” című felvonásos vígjátékot adták évek előtt a Várszínházban.

A szobaleányt *Vizváriné* játszotta, kinek az első jelenésben el kellett ijedtetni ejtenie a kezében levő tárgyokat s azok összetörtén így kell siránkozni:

— Istenem, mit mondjak majd asszonyomnak, ha megtudja, hogy összetörtem a tárgyokat.

Egy maszatos utcaszeprő, ki véletlenül belopózott a kulisszák mögé, hirtelen beugrott a színpadra s így szólt:

— Ne féljen, kisasszony, majd eldugom én a cserepeket jó helyre!

S mielőtt a színészek feleszméltek volna, el is vitte szépen.

Szellemfi és a szolgáló.

Hegedűs Gyula valamikor, kezdőszínész korában, szerelmes szerepeket is játszott.

Egy dunántúli kisebb városban „*Liliomfi*”-ban kellett játszania a szerelmeit. Az egyik felvonásban a színpad egy ketté választott szobát ábrázol.

Egyik felében a szerelmesek turbékolnak, a másikban a veres orrú *Szellemfi* tanulja *Liliomfi* szerepét s így mulattatja a közönséget.

Természetesen *Szellemfi* mókáin nevet a közönség s nem igen hallgat a szerelmesek turbékolására. A szolgáló, ki jelen volt az előadáson, egyszer csak felszólt a színpadra *Szellemfi*nek:

— Hallja, maga veres orrú, részeges korhely, ha ki nem takarodik abból a szobából, hát ki vitetem a hajdúval. No, még sem lesz vége? Takarodjék, vagy rögtön.

És *Szellemfi*nek ki kellett menni a színpadról. Ekkor aztán győzelmesen odafordult szolgálóinak *Hegedűs*-höz:

— No most beszéljen, fiatal ember!

Bánk bán fia.

— Egy vidéki városban *Kazalicsky*vel történt a következő eset. *Bánk* bán játszotta. A társulatnál egyetlen egy kis gyermek volt, kinek *Somát* kellett volna játszania s az is betegen feküdt. Meghagyták hát a kellékesnek, hogy estére hozzon valahonnan egy gyermeket *Soma* szerepére. Így is történt.

Az ötödik felvonásban *Mikhal* *Endre* trónja elővezeti e szavakkal:

— Csak *Endre* az, kinek kezére bizni bátorodom!

Ebben a pillanatban megjelenik *Bánk* s ott látva gyermekét a király előtt, elkapja s így szól:

— Szerencsétlen, mi vitt ide?

— A kellékes bácsi. — felelt a kis *Soma*, — két ingyen jegyet adott értem a papának!

A megfordított Jakab.

A népszínház zenekarának egyik német nevű tagja, *Róth* *Jakab*, meg akarta a nevét változtatni. Lämpával keresett egy jó magyar nevet, de nem tudott találni.

Konti *József*hez fordult tanácsért.

— Ajánljon nekem egy jó magyar nevet, karmester úr!

Konti gondolkozott pár perczig.

— Tudja mit, *Róth* ur? A sárga csikó-ban van egy jó magyar név: *Bakaj*. Válaszsa ezt.

A muzsikuszót fogadott. Mikor a belügyminiszeri engedély már megérkezett és ő az első névjegyet átnyújtotta *Konti* *József*nek, a szeretetreméltó karmester rögtön konstataulta:

— *Bakaj* *Jakab*! A maga neve visszafele olvasva is *Bakaj* *Jakab* . . .

A fegyenc felesége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, december 1.

Ma reggel 7-órákor az új-szegedi oldalon, a *Löwi*-féle gyár irányában egy ember belezuhant a lápokról a *Tiszába*. Egy ott levő gőzhajó matrózai hirtelen ladikba ugrottak és kimentették a vízben lubiczkoló férfit, ki ekkor elmondta élete történetét.

Nagy *Sándornak* hívják és hódmezővásárhelyi illetőségű napszámos, a kit emberölés kísérlete miatt annak idején 10 évi fegyházra ítélte a szegedi törvényszék. Ebből a büntetésből hét és fél esztendő telt ki, s november hó 25-én bocsátották feltételes szabadságra a kis-hartai közvetítő intézetből.

Nagy igazolta, hogy 28-án tényleg jelentkezett a vásárhelyi rendőrségnél, utána hazament, hogy megnézze, mit csinál a felesége?

Itt azonban keserű csalódás érte. Az asszony ugyanis az elítélés után abba a meggyőződésbe disputálta bele magát, hogy egyedül nem képes élni s közös háztartásba költözött egy másik emberrel, a ki iparkodott vigasztalni hosszú szalmaözegegyi állapotában.

Meg volt lepelve *Nagy* *Sándorné* is, mikor váratlanul előkerült az ura, kit ő már régen eltemetett a hitvesi hűség sutbavetésével. Ha-

nem azért feltalálta hamar magát s kijelentette, hogy csöppet sincs inyére elülről kezdeni az életet egy fegyenczcel, azért menjen Isten hírével.

Szegény Nagy Sándor, akibe korántsem oltott a gondviselés akkora lelki nyugodtságot, mint hajdani híres hadvezér névrokonába, leverten vette tudomásul ezt a kikoszorózást saját hitvese részéről s még csak azt kérte, hogy elbucszhasson kis lányától, akit hosszú esztendő óta nem látott. Felesége ezt is megtagadta, mire Nagy Sándor hamarosan ott hagyta Hedmezővásárhelyt, nehogy újabb gyilkosságot kövessen el egy meggondolatlan pillanatában.

Bement tehát Szegedre, hogy ott találjon alkalmazást, de hasztalan volt a sok kilincselés, nem kapot sehol sem munkát. Ezért bubánatában ma kora reggel bepálinkázott, majd heves szomjuság kezdte gyötörni, lement a Tiszára, hogy vizet igyék. Lehajolt a lápokról a víz tükre fölé, de ekkor megszédült és belebukott a Tiszába, ahonnan bevitték száradni a rendőrség őrszobájába.

TANÜGY.

(—) Ötmillió korona népiskolákra. Alig két éve annak, hogy Wlassics Gyula kultuszminiszter törvényjavaslatát az állami elemi iskolák új-jáépítésére nézve a Ház elfogadta s azóta ezen célra engedélyezett két millió koronából az 1899—1900 évben 125 községben összesen 294 tanterem, 103 tanítói lakás, két tornacsarnok és 51 mellék helyiség épült. Alig fejeződtek be ezek az építkezések, máris hasonló építkezési célra újabb törvényjavaslat fekszik a Ház asztalán. A minap nyújtotta be Lukács pénzügyminiszter azt a javaslatot, melyben a meg nem felelő tanteremek és helyiségek helyett új helyiségek építésére öt millió korona kiadást irányoz elő. Ebből az összegből Arad megyére 22,840 korona esik. Ez kétségtelenül erős bizonyossága annak, hogy Wlassics minisztersége óta nagy fejlődésnek indult a magyar állami népoktatás. Az állam a közelmúltban és a közeljövőben összesen nyolcz millió koronát fordít állami elemi iskolák építkezéseire. Az újonnan épülő iskolák fenn fogják hirdetni a magyar állam tekintélyét és a magyar nemzet áldozatkészességét.

Simay Gyula kalandjai Aradon.

(Tévedés egy nyomozó levél miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Többször beszélgetett már Aradon is magáról egy Simay Gyula nevű ur, akit szélhámoskodásáról mindenütt ismernek, szerte az országban. Bűnös üzemei miatt hirhedtté, notoriussá lett a magyarországi rendőrségek előtt, kiknek vajmi sűrűn akadt vele dolguk. Legutóbb Palicsan került bele egy megrovási kalandba, hol Odescalchi herczegnek adta ki magát. Játszotta a nagy urat, az előkelőt, főúri grandezzával élt, s ugyanilyen módon követte el a csalásokat, sikkasztásokat. Eszterházy herczeg néven is szerepelt, s ilyen álnevek felvételével ideig-óráig sikerült is inkognitóját megőrizni. Ha észrevette, hogy viselkedése gyanút keltett, — egyszerűen kerekét oldott, ment tovább, városról-városra variálva az álneveket.

(A hírlapíró, aki látósövet lop.)

Ezelőtt három-négy évvel volt utoljára Simay az aradi rendőrség előtt. Aradon ekkor ugy szerepelt, mint az Egyetértés munkatársa. Szedte fel az előfizetési, hirdetési díjakat s élt nagylábon, mint „hírlapíró“. Ekkor történt, hogy az akkori Dobránszky-féle sörarszobából egy őrmestertől ellopta ennek látósövetét. A Pözl-kávéház felett bérelt ekkor egy szobát, s a rendőrség a kávéházból vitte fel a városhá-

zára. Itt beismerte tettét, azt azonban váltig erősítette, hogy ő fővárosi újságíró. Persze rájöttek a szélhámoskodására.

Simay Gyuláról a palicsi eset óta hallgatott a krónika, s most ismét aradi szereplése révén kerül szóba.

(A színházban.)

Tegnap este az Angot asszony előadásán megjelent a színházban Simay egy szőke nő és egy barátja társaságában. Aradon hétfő óta tartózkodik s a Vass-szállodában lakik.

A bejelentő lapra, melyet minden szállodai vendégnek ki kell tölteni, ezt írta:

Simay Gyula,
a Budapesti Bankkegyesület utazó ügynöke
Budapest.

A rendőrség Aradon való tartózkodása óta figyelemmel kíséri Simayt, így tegnap este is, midőn társaságával, kik közül egy szőkehajú nő Simaynak törvénytelen felesége, a Vass-szállodába ment, a rendőrség detektívai nyomon követték.

Ugylátszik, Simaynak nem volt inyére a rendőri megfigyelés, s ma reggel kilencz órakor a városházára ment, hol felkereste Green Nándor alkapitányt. Fehangon és méltatlankodva, mint akinek szénája a legnagyobb rendben van, kérdezte az alkapitánytól, hogy mit akar-nak vele, miért tartják megfigyelés alatt, s ha kívánnak valamit tőle. vonják felelősségre.

Az alkapitány felvilágosította, hogy semmi bántódása nem lesz, a letartóztatásra semmi oka sincs a rendőrségek, s így nyugodtan időzhet Aradon, annál is inkább, mert a rendőrség meggyőződött róla, hogy a szállodában szabályszerűen be van jelente.

(A nyomozó levél.)

Alig távozott el Simay a rendőrségtől, megérkezett a reggeli póstával a Belügyi Közlöny november 30-iki száma, mely a következő körözést tartalmazza:

10137. Simay Gyula terhelt ellen, aki alaposan gyanusítottatik, hogy két rendbeli csalás büntetését és egy rendbeli közbiztonság elleni kihágást követett el, a nyomozó-levél kibocsátása elrendeltetett. Minthogy nevezett terhelt, kinek személyleírása alább közöltetik, ismeretlen helyen tartózkodik, — felhivatnak az összes bírói és közigazgatási hatóságok, hogy terheltet tartóztatásuk alá, s a legközelebbi kir. járásbíró, vagy kir. ügyészség foházába szállítsák be s erről a debreczeni kir. törvényszék központi vizsgálóbíráját értesítsék. Simay Gyula utazó-ügynök, termete magas, arca hosszús, haja, szemöldöke szőke, szeme ismeretlen, orra hosszús, szája rendes, fogai épek, bajusza gesztenye színű, szakála borotvált. 12466/1900. Debreczen 1900. november 17. Kir. Törvényszék.

A rendőrség azonnal idéző-levéllel keresette Simay Gyulát, azonban délig sehol sem tudták megtalálni. Délben maga Simay Gyula ment föl a rendőrséghez, miután meghallotta, hogy kerestették.

(A letartóztatás.)

A rendőrségnél Bedő Arpád segédtséget felolvasta előtte a debreczeni törvényszék nyomozó levélét, s kijelentette, hogy az ebben foglaltak értelmében letartóztatja s átkísérteti az ügyészséghez.

Simay kezdetben tiltakozott a letartóztatás ellen, azt mondta, hogy ő nem a körözlevélben szereplő Simay, mert az ő bajusza nem gesztenye-színű, annál kevésbé is, mezt neki bajusza nincs is, vagy legalább alig van. Ami kevés pedig az — vörös.

Tiltakozása hiábavaló volt, mert a rendőrség a letartóztatást fentartotta s Simay levett

kalappal, sápodtan haladt a rendőr előtt, aki az ügyészséghez kísérte át.

Délután három órakor Meszlényi Antal dr. alügyész, az ügyészség vezetője maga elé vezettette Simayt, hogy kihallgassa s hogy elfogatásáról a debreczeni törvényszéket értesítse. Simay itt kézzel-lábbal tiltakozott a tetartóztatás ellen és pedig eredménytelen.

(Simay szabadlábon.)

Meszlényi alügyész a Belügyi Közlöny-ben közölt személyleírást vette elsősorban elő s pontról-pontra összehasonlította az abban közölt adatokat a letartóztatott Simay Gyulával. Ekkor kitűnt, hogy a személyleírás tényleg több pontban nem egyező s miután Simay hitelt érdemlő iratokkal igazolta, hogy a Budapesti Bankkegyesületnél tényleg állandó alkalmazása van, így többek közt felmhtatott tizenkét darab pénzküldeményről szóló feladó-vevényt, melylyel a banknak pénzt küldött — Simayt szabadlábba helyezte. Figyelmeztette egyúttal az alügyész, hogy a szökéstől mindenesetre tartózkodjék, mert ezután kétszeresen figyelemmel fogják kísélni, s hogy lakását osetről-esetre közölje a debreczeni törvényszékkel s az esetleges megidőzésre haladéktalanul jelenjék meg.

Meszlényi alügyész azonnal értesítette a nyomozó levelet kibocsajtó debreczeni törvényszéket az esetről.

Simay szabadon bocsátása után a szállodába ment, számláját kifizette, s a szállodából eltávozott.

A jelek csakugyan arra mutatnak, hogy Simay ezuttal ártatlanul került a hatóságok elé. Hja, a multakért bűnhődni kell, — néha ártatlanul is.

Az első ebéd.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Az aradi szegénytanulókat segélyző-egyesület az idén ma délben vendégelte meg először az ő szegény sorsu diákjait. Csupa apróság: fiúk, lányok ülték körül az asztalokat, lehettek vagy százötvenen. Öröm volt nézni a sok vidám arcot, melylyel elfoglalták helyeiket az asztaloknál.

Mindegyiknek terítéke előtt egy pohár víz állott befedve egy kerek zsemlyével. Alig mertek hozzányulni. Mikor aztán egyiknek elfogyott a zsemlyéje, megosztott vele a másik testvériesen. Meg összebeszéltek:

— Te, tegyük el a zsemlyénket délutánra. Az egyiket megesszük most ketten, a másikat délután. Jó lesz?

— Jó, de a tiédet esszük meg most.

Egy fekete hajú kis lány félve csusztatta a zsebébe az ő porcióját. Megkérdezte valakitől, hogy miért nem eszi meg?

— Mert kell, haza viszem az anyámnak.

— Hát apád van-e?

— Az nincs, — nem is volt.

Aztán vigan látott hozzá az edédhez, mikor látta, hogy nem kap ki, amiért — lopott.

Az ebédre a polgári iskola pinczehelyiségében szép sorban mentek le az iskolás gyermekek. Ott a segélyző-egyesület titkára imádságot mondott velük s aztán megkezdődött az ebéd, mely gulyásból állott. Csak pénteken kapnak a hus-főzelék után tésztát. De az egy tál ételből is jól laknak, kapnak belőle kétszer-háromszor is, ha kérnek.

Az ebéd végeztével újra imádkoztak, melyben hálát adtak istennek a jótéteményeért.

Az első ebéd alkalmából a titkár beszédet mondott a gyermekekhez. Kifejezte előttük, hogy milyen jótéteményben részesülnek itt s hogy ezt hogyan kell meghálálniok. Tanulniok

s jó viselkedésének kell lenniök. Majd az ő nevükben megköszönte az egyesület tagjainak, hogy ilyen nemes tettel enyhítenek, fáradság az ő nyomoruk enyhítésén.

Az kicsinyeket ma özv. Hauser Károlyné, az egyesület lelkes, jószívű elnöknője, továbbá Tisch Mór dr.-né, Kristyóry Jánosné, Dániel nővérek és Tiszti nővérek szolgálták ki.

Az egyesület tagjai közül az első ebéd-kiosztás ünnepélyéhez megjelentek: özv. Hauser Károlyné, Hermann Gyuláné, Fischer Irén, Hegedüs Lászlóné, Heinrich Sándorné, Kristyóry Jánosné, Kövér Béláné, Laczay Endréné, Reicher Károlyné, Robitsek Agostonné, özv. Rónay Jánosné, Tagányi Istvánné, Tisch Mór dr.-né, Tiszti Lajosné, özv. Végh Aurélné, Wadowsky Gusztávné és Walder Gyuláné urnők, Czeiler Gizella, Dániel nővérek, Rákóczy Klára, Stern Ilona és Tiszti nővérek. Az egyesület tagjai közül ott volt: Dálnoki Nagy Lajos alispán, az egyesület alelnöke, Nachtnébel Ödön, Baross Zsigmond dr., Robitsek Agoston, Preisinger József, Czobor Ottó jegyző, Kresz Károly és Fülöp Endre.

A jövő héten dr. Tisch Mórné és Kristyóry Jánosné urnők tartanak inspekcziót.

SPORT.

+ **Kerékpárosok estélye.** A Meteor kerékpárklub ma este kedélyes mulatságot rendezett a Vass-vendéglő termében. A nagyszámú vendégek jól mulattak az előadók humoros felolvasásain és rögtönzésein. Különösen Vass István, Faragó Béla és Gantner Rezső arattak tetszést előadásaikkal. Az estélyt reggelig tartó táncz fejezte be.

Krügert Berlinben nem fogadják.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 1.

Ma már kétségtelen, hogy Krügernek egész európai akciója kudarczczal fog végződni. Az a két hatalom, a melytől első sorban lehetett volna remélni az intervencziót, tudniillik Franciaország és Németország, már állást foglalt s ez az állásfoglalás nem kedvez a bur szabadságnak.

Sem a francia, sem a német kormány nem hajlandó az intervenczióra, más hatalom pedig nincs, a melyre a burok számíthatnának. Olaszországot tradiczióvalis barátság fűzi Angliához, tehát kizárt eset, hogy megtegye az első lépést az intervenczióra. Oroszország sem teszi meg, mert egyrészt meggátolja ebben a czár betegsége, másrészt az a mozgalom, a mely egész figyelmét most Kelet-Azsiában tartja megkötve. Azt pedig, hogy Ausztria-Magyarország tehessen valamint a burok érdekében, maga Krüger sem gondolhatta komolyan.

Hogy Németország az intervenczióra nem gondol, azt eléggé igazolja egy mai berlini távirat, a mely azt mondja, hogy a német császár még csak el sem fogadja Krügert. Sőt Kölnben sem fogja üdvözölni a hatóság az oda érkező transzváli elnököt.

Krüger kedden érkezik Berlinbe, s a Palaszt Hotel-ben száll meg.

Ma délben fél 2-kor utazott el Párisból. Utját egyenesen Köln-nek veszi s onnét szállítja a vonat a német fővárosba.

Párisban ma is ünneplésben volt része Krügernek. A Scribe szállóbeli lakásáról egész a nyugati pályaudvarig óriási néptömeg kísérte s folyton éljenezte. A határi több képviselő és előkelő politikai személyiség fogja elkísérni.

A pályaudvaron történt egy epizód,

melyben egy szál magyar rózsá viszi a főszerepet. Ezt a rózsát egy magyar ifju nyújtotta fel az ősz elnöknek. Krüger a virágot meg akarta szagolni s egy éles tövis erősen megvérezte az arcát. Arcza vérzett, úgy szállott fel a vonatra.

A kik az előítéletben hisznek, ebből a kis epizódból jóslatot olvashatunk ki az öreg Krüger további utjára. Tövis integet felé, tövis sebez meg, nemcsak őt, de a bur szabadságot is . . .

Jászai Mari

a Nemzeti színház örökös tagja.

— A visszahódított művész. —

Budapest, december 1. Művészi körökben beszélnek, hogy Széll Kálmán miniszterelnök Jászai Marit 1901 április havától kezdve a Nemzeti Színház örökös tagjává kinevezi.

Volt egyszer, hol nem volt, az operenciás tengeren túl volt, egy hatalmas tündér, aki édes szavának varázserejével, érző keblének melegével, büszke lelkének önérzetével, művészetének elragadó hatalmával egy egész országot a fenséges eszméknek tudott meghódítani, aki önmagába felvette a nagy költőóriások fantáziáját és közelebb hozta az embereket a mindenható alkotóhoz.

Religió volt az, amit mondott; imádság volt az, amit regélt és szavalatában ragyogott a nap, rettegett a vihar — verőfényt árasztott a költői ihlettség és besötétítette a mindenséget a fájdalom és kétségbeesés fekete érzése.

Volt azután egy Luczifer, az örök tagadás szelleme, aki sötét hatalmával, gyarló pokoli inferioritásával előbb lekötötte a tündér arany szárnyait, később pedig elűzte a paradicsomból és egy nemzet felháborodását semmibe se véve, örült annak a talpalatnyi földnek, melyet néki földihatalom juttatott, és onnan kiemelte a művészet világát sarkából.

Az egyik Jászai Mari, a nemzeti művészet hatalmas képviselője, a másik Festetics Andor gróf, a Nemzeti Színház volt igazgatója. Nem tudjuk, micsoda politika volt az, mely az ő kezébe hatalmat adott, de azt az egyet nagyon jól tudjuk, hogy érdemtelenebbül még hatalommal alig ruháztak fel valakit, mint épen őt, aki megfosztotta a Nemzeti színházat Jászai Maritól, egy csapással ledöntötte a koronát a magyar művészet czimerpajzsáról.

Örök időkre szégyenfoltja lesz a Nemzeti Színháznak ez az elhatározás, és a színház történetének lapjai közül a legsötétebb lett az, melyre Jászainak az ország első színpadától való eltávolítása van feljegyezve és legszomorubb az a napja, melyen a tragédia nagy művésznője megszűnt a Nemzeti Színház kötelékéhez tartozni.

De az öröktagadás szelleme csak ideig-óráig tudott diadalmaskodni, a Nemzeti Színház feletti légkörben oszladozik a sötét felhő és a miniszterelnöki palota felett felbukkanó napnak sugarai áttörnek a ködön és mint egy mai táviratunk jelzi, a templomba visszatér ismét a főpapnő és ott fog áldozni utolsó lehetőség a művészet oltárán Jászai Mari, nemzeti nyelvünk és a világművészet hatalmas képviselője.

Ez a hír örömhír nemcsak az ország első színpadának, hanem mindenkinek, ki a nagy tragédia őszerejét bámulta és csodálta. Vissza fog jutni tehát Jászai Mari arra a helyre, melyen már oly sok nagyot alkotott és melyen még sokat lesz megalkotni hivatva.

A magyar kormány ezen elhatározásával

egy nagy hibát tesz jóvá, mely fölött kár tovább is szót vesztegetni, hisz az egész ország már eléggé megbélyegezte magát a hibát és a hibázót.

HIREK.

Sarlot Domokos jubileuma.

— Az előkészületek. —

December 7-én lesz huszonöt éve, hogy Sarlot Domokos, Aradváros főkapitánya, a város tisztviselője.

Arad polgársága december 7-én este és 8-án ünnepli a jubilans főkapitányt. Pénteken, 7-én este zenés-takarodó lesz, melyben az aradvárosi önkéntes tűzoltóegyesület, a waggongyár tűzoltói zenekarokkal, dalos-egyesületükkel és az aradi dalegyesület vesz részt.

December 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor mindazon testületek és egyesületek, melyek a főkapitány személyével kapcsolatosak, avagy amelyeknél Sarlot Domokos tevékenyen dolgozik, összegyűlnek a városháza nagytermében és elnökeik, vezetőik a jubiléumot üdvözlöik.

Akik az ünnepet üdvözölni óhajtják, legyenek szivesek ezen szándékukat — december hó 6-áig — a rendező bizottság elnökének: Domány József urnak bejelenteni.

December 8-án, este fél nyolcz órakor Arad polgársága a Fehér Kereszt téli kertjében társasvacsorát rendez. Egy teríték ára 3 korona.

A társasvacsorára szóló jegyek az egyes hivatalok és testületek főnökeinél, elnökeinél, valamint Maresch Gyula és Fejér Gyula urak üzleteiben kaphatók.

— **Fejérváry br. lemondott.** Az esti lapok révén ma az a hír terjedt el a fővárosba, hogy Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter betegsége miatt, a mely igen komoly, beadta lemondását. Budapesti tudósítónk jól értesült forrásból táviratozza, hogy ez a közlés egyáltalán nem felel meg a valóságnak, a minthogy az sem igaz, a mit az esti lapok jelentenek, hogy a beteg miniszter állapota oly súlyos, hogy kezelő orvosai tanácsára, ma konziliumot hívtak volna össze és Fejérváryn operációt végeztek. Annyi igaz csak, hogy a miniszter egy hete beteg. Betegsége meghülésből származott, a mi az őszi nagy gyakorlat alkalmával érte. Állapota már annyira javult, hogy személyesen intézheti a miniszterium fontosabb ügyeit, sőt közelebb el is hagyja már a betegágyat.

— **A Hieronymi-banket rendező bizottsága** felkéri azon urakat, kiknél aláírási ively vannak, hogy azokat sziveskedjenek minél előbb Neuman Dániel urhoz jutatni, mert a banket iránt már most oly élénk érdeklődés mutatkozik, hogy a rendező bizottság, erre való tekintékből idejekorán tájékozódni akar a résztvevők számáról.

— **A központi műhelytelep ügyében,** melynek létesülését az aradi iparosok Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztertől is kérték, Reinhardt Gyula a faipari csakcsoporthoz elnöke kedden a fővárosba megy, hol a miniszteriumban a létesítés körülményeit beszélnek meg.

— **Milán Bécsben.** Milán, a szerbek exkirálya, úgy látszik, Bécsben szándékozik állandóan letelepedni. Erre mutat az a távirati jelentés, hogy a Johannes-Jasseban évi lakást bérelt s azt nagy pompával berendezte.

— **Papi jubileum.** Buttyindán — jelenti tudósítónk — fényesen ünnepelték meg Szirmay

zsef róm. kath. plébános harmincz éves lel-
szai és Buttyinban eddig töltött husz évi
iködését. Délelőtt hálaadó istentisztelet volt,
le pedig száz teritékü banket, melyen vallás-
nemzetiségi különbség nélkül az egész vi-
k intelligenciája részt vett. Az ünnepeket
ildöttség hívta meg. Ennek tagjai voltak:
ross Ferencz dr. járási főszolgabíró, Seres
encz kir. járásbíró, Rázel István uradalmi
elügyelő, Zsorzsza János gör. kel. román es-
eres, Novák Péter és Fekete József dr. A
bánost megjelenésekor Sztráva Miklós nyug.
redes üdvözölte, mire az ünnepeket megin-
tan választott. Majd átnyújtották az aján-
kot: ezüst kávé-készletet, a melyre ez van
évésve: „Szirmay János plébános 20 évi
attyini működése emlékéül, barátai és tisz-
ői.“ A lakomán számos felköszöntőt mondot-
k. Ortutay Gyula országgyűlési képviselő a
irályt és a hazát éltette, Sztráva Miklós,
ischer M. Adolf, Zsorzsza román esperes, Jahn
ilmos, majd Szever Ferencz dr. világosi, Bal-
uer menyháza, Mauró József csermői róm.
ath. plébánosok, Rázel István, Kiurszky Iván
s Dénes Jakab dr. az ünnepeket. Élénk ha-
ist keltett Nagy József pankotai r. kath. plé-
ános felköszöntője, melynek kapcsán felolvasta
megyés püspök azon intézkedését, a melylyel
jubileum alkalmából Szirmay Jánost esperessé
vezte ki. Szirmay esperes meghatottan mon-
ott köszönetet a kitüntetésért és az ovációért.
Popper Ignác Ortutay Gyula orsz. képviselőt
köszöntötte fel, Baross Ferencz dr. Buttyin in-
telligenciáját, Fekete József dr. a klérust stb.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi
kamara a székhelyén történt változásokról je-
enti, hogy Draia Eneas ügyvédet Szászváros
székhelylyel a kamara lajstromába folytatólá-
relvette, s hogy Tóth Ede békési ügyvédet el-
jalálózása következtében törölte, s irodája ré-
zére pedig a halaszthatlan teendők végzésével
Szegedi Kálmán dr. békési ügyvédet bizta meg.

— **A bur háboru vége.** Londonból táviratoz-
ták alábbi hirt a mely kétségkívül nagy feltü-
nést fog kelteni: A *Statist* című itteni pénz-
ügyi napilap azt ajánlja, hogy a kormány kezd-
en tárgyalásokat Botha és Devett bur tábornok-
kal a háboru befejezése végett. Minthogy a bur
vezérek az ilyen eljárás motivumait esetleg nem
értették meg, ha katonai hatóságokkal kezdik
meg a tárgyalásokat, azt ajánlja a nevezett lap,
hogy a legfőbb dél-afrikai polgári hivatalnokok
egyike kezdje meg a tárgyalásokat és jelentse
ki, hogy Anglia veszítene prestigejéből és keres-
kedelme károsulna, ha adélafrikai birtokok mind-
enkább pusztulnak. A *Statist* helyesii Robinson
bankárnak azt az indítványát, hogy Bothának
és Dewettnak ülést ajánljanak föl a szerve-
zendő törvényhozó tanácsban. Egy fokvárosi
távirat egyébként azt jelenti, hogy az egész
Fokföldön megerősítik a katonai őrségeket. A
hadijog proklamálása érdekében való agitáció
növekvőben van.

— **Az új koronás bankjegyek.** Az osztrák
magyar bank vezetősége tegnap az illető ma-
gyar és osztrák szakintézetekkel és testületek-
kel azon feltételeket közölte, melyek a korona
értékre szóló bankjegyek magasabb — 100 ko-
ronán felüli — czimleteinek eredeti tervezeteire
nézve megállapítottak. — E pályázati hirdet-
ményből az tűnik ki, hogy a bankjegy ré-
alakjának 105 mm. hosszúnak és 110 mm. ma-
gasnak kell lennie, az egyik oldalon a magyar
államczimér és az ismeretes magyar nyelvű
jegyszöveg, a másik oldalon pedig az ausztriai
császári sas s a német szöveg alkalmazandó,
és a jegy általános berendezése mindkét olda-
lon egyenlő legyen. A bankjegy tervezeténél
az utánzás minél nagyobb megnehezítését tar-
tandó szem előtt. A bank nagy súlyt fektet
bőven díszített rajzokra s díszítményes ele-
mekre, melyek plasztikailag mintázandók. —

Az alakok en face, vagy háromnegyed ol-
dalmérésben ábrázoltassanak. — A zárt váz-
latok jellegével vagy jeggyel ellátva szintén
zárt és ugyanazon jellegével, vagy jeggyel
megjelölt borítékban, mely a művész ne-
vét és lakcímét tartalmazza, legkésőbb 1901.
évi január hó 31-ki déli 12 óráig az osztrák-
magyar bank bécsi iktatóhivatalában (I. ker.
Freiung 1. sz. 2. emelet) átvételi elismervény
ellenében nyújtandók be. A bank egy első díjat
2000 korona összeggel, egy második díjat 1200
korona összeggel, egy harmadik díjat 800 ko-
rona összeggel és egy negyedik díjat 400 ko-
rona összeggel tűzött ki.

— **A szerkesztőségéből.** Losonczy Zoltán, ki
több éven át belső munkatársa volt lapunknak
az *Aradi Közlöny* szerkesztősége kötelékéből
kilépett. Helyét Zima Tibor, a fiatalabb hirlap-
író-nemzedék tehetség s tagja foglalta el.

— **Elsülyedt magyar gőzös.** Bécsben
elterjedt hírek szerint gyászos végzet érte
a legnagyobb, legmodernebb berendezésű
és gépezetű magyar tengeri gőzösök egyi-
két, a „Hegedüs Sándor“-t, mely a jelen-
legi kereskedelemügyi miniszter nevét
viseli. Két nap óta egész Olaszországban
rettenetes viharok pusztítanak, tengeren
járni pedig valóságos istenkisértés. Ebben
a borzasztó időben akarta a gőzös ma
Velenczéből Fiuméba megtenni az utat.
Nyílt tengeren azonban baleset érte, el-
merült. A katasztrófáról közelebbi rész-
leteket nem mond a táviró s így azt sem
tudni, hogy a gőzősön volt utasok és a
hajószemélyzet megmenekült-e, avagy a
hajóval együtt elveszett. Így jelentették
ezt Bécsből s a hir Budapesten érthető
szenzációit keltett. Rögtön mozgásba hoz-
ták minden irányból a táviródrótokat s
szerencsére az a valóság derült ki, hogy
a „Hegedüs Sándor“ elmerülése álhir. Va-
laki felültette vele a jó bécsieket. A vi-
harban a gőzősnek nagy küzdelme volt
ugyan, de három órai késés után minden
baj nélkül megérkezett Fiuméba.

— **A karácsonyi kiállítás.** Az aradi iparosok
idei karácsonyi kiállítása már az eddigi jelekből
ítélve is nagyobb szerűnek ígérkezik a tavalyi-
nál. A ma mai napig már hatvan kiállító je-
lentkezett. Ugy értesülünk, hogy az idén sok-
kal több iparág is lesz képviselve a kiállításon,
mely a templom-utcai polgári fiúiskola dísz-
termében közelébb megnyílik.

— **Szentesen megint baj van.** Ami termé-
szetes is, mihelyt Hegyi páter szerepel a do-
logban. Most képviselőjelölt Hegyi Antal, s ugy-
látszik kedvezőtlen omenek között készül a vá-
lasztásra. Csak a napokban bojkottálta az orszá-
gos függetlenségi párt, s most újabb baj érte.
Csathó alispán rendeletére Mátéffy főszolgabíró
egyszerűen becsukatta a 48-as népkört. Hegyi
táviratozott Budapestre, hogy az alispán ren-
delkezését törüljek el, mert, ezen intézkedés-
sel megakarják gátolni azt, hogy ő a válas-
tásra szervezkedjen.

— **A városi árvaház.** igazgató választmánya
f. hó 3-án hétfőn d. u. három óraker az árvaház
tancstermében ülés tart, melyre a választ-
mány tagjait ez uton is tisztelettel meghívja
az elnökség.

— **A német trónörökös Angliában.** Berlinből
jelentik, hogy a német trónörökös még e hó-
ban ellátogat az angol udvarhoz. A látogatás-
nak szigorú családi jellege lesz.

— **Az időjárás decemberben.** Meteor a sze-
gedi híres időjós, decemberre szigorú teli idő-
járást helyez kilátásba. 2-ától 6-áig az első,
13-ától 15-ikéig, a második hideg periodust
jósolja meg. December hó második felére nagy
havazásokat jósol és a hideg 22-dikén fogja a
maximumot elérni.

— **Eltűnt fővárosi orvos.** Budapestről je-
lenti tudósítónk, hogy az ottani orvosi körök-
ben élénken tárgyalják egy fiatal fővárosi or-
vos esetét, ki nagyobb összegű adósságok hát-
rahagyásával Budapestről eltűnt. Az a hir járja
ugyan, hogy a váltókra az ő tudta nélkül ke-
rült a neve, de miután az apja is szerepelt
azokon, mint kezes, nem akarta a törvényszék
elé vinni a dolgot, inkább megszökött. Állító-
lag Amerika felé vette útját.

— **Karácsonyi és ujévi munkaszünet.** A ka-
rácsony és ujév előtti vasárnapok munkaszü-
netét a kereskedelmi miniszter az idén is fel-
függesztette a törvényhatóságokhoz intézett ren-
deletével. Ebben megengedi, hogy a december
23-ára és 30-ára eső vasárnapokon az 1891.
XIII. t.-cz. 3 §-a alapján 1892. márczius 6-án
kiadott, a vasárnapi munkaszünetről szóló
törvény II. 1., 2., 3., 4., és 5 pontjai alatt em-
lített ipari- és kereskedelmi telepeken az ipari
munka, illetőleg adás-vevés egész napon át vé-
geztessék.

— **Szobrot Voltkének.** A német vezérkar
főnöke körlevelet intézett az ezredparancsnok-
ságokhoz, melyben közli, hogy a császár azon
óhajának adott kifejezést, hogy a hadsereg szob-
rot állítson Moltkének. A *National Zeitung* erre
vonatkozólag megjegyzi, hogy a vezérkari fő-
nök eljárása nagyon furcsa, mivel eddig azt
hitték, hogy II. Vilmos császár fogja a szobrot
főlláttatni. Ha ez nem így áll, akkor a nép-
nek kell ezt megtenni, mert nem a hadsereg
kötelessége ez, hanem a népe.

— **Derestyét körözik.** Az *Aradi Kereskedők
és Iparosok* lapjának volt szerkesztőjét Derestyé
György Miklóst, ki magánokirat hamisítás bü-
ntetésével van vádolva az aradi ügyészség keresi.
Felhívást bocsátott ki ellene az ügyészség a
hivatalos lapban, hogy ezen hirdetmény közzé-
tételétől számított egy hónap alatt az aradi kir.
ügyészségnél jelentkezék, mert különben szö-
kevénynek fogják tekinteni. Tehát Derestyét,
ki avval tette magát legelőször nevezetessé,
hogy becsületbiróságát, mely őt párbajképte-
lennek nyilvánította, becsületsértésért feljelen-
tette, körözik.

— **Makó város új ügyésze.** Makó város kép-
viselőtestülete tegnapi közgyűlésén töltötte be
a megüresedett városi ügyészi állást. Hármán
pályáztak: Dallos Sándor dr., Galambos Ignác
és Nagy Sándor dr. Az első szavazásnál nem
kapott egyik sem általános többséget; Galambos
és Dallos között új szavazás volt. Makó ügyé-
szévé Dallos Sándor dr. ügyvédet választották
meg 63 szóval.

— **Dobra ütött szálloda.** Ay üzleti világban
minden felé nagy a panasz s ma már a sze-
gényesség következtében a korcsmáknak, vendég-
lőknek és vedéggfogadóknak is rosszul megy a
dolguk. A nagy ivások, a nagyobb szabásu
lumpolások minden irányban véget értek s ha
ilyenek elvétve mégis előfordulnak, a mulatók adó-
sok maradnak. A rossz üzletmenetet megérezte a
szegedi híres Tisza-szálló is, amelynek egyik bér-
lője pár esztendővel ezelőtt csődbe került. Amíg
azonban eddig a bérő járt rosszul, mostmaga a
szálló is veszedelmbe jutott, mert az egyik hi-
telező, a délmagyarországi kereskedelmi és gaz-
dasági bank, el akarja licitáltatni. Az árverést
a törvényszék már el is rendelte s a szép ven-
dégfogadót a jövő év április havában ütik do-
bra. A Tisza-szálló két budapesti vállalkozó tu-
lajdona.

— **A főkapitány és a hólapda-szelvények.**
Sarlott Domokos főkapitány az alábbi figyel-
meztetést teszi közzé: A tömeges és gyors
vételre ingerlő árusítások módozatai között
ujabban szelvény-hólapda-lavina elnevezés
alatt egyes kereskedők bizonyos szelvényekből
álló füzeteket bocsájtottak ki, úgy, hogy egy-
egy szelvény füzet tulajdonosa a füzetből egy
szelvényt megtart a füzetet tovább adja, az új
szelvény tulajdonosok új füzetet vesznek és az
eredeti szelvény elárúsító egy szelvény áránál

jóval nagyobb értékű árucikket kap. Az árusítás e módja nem a tisztességes árusításra, hanem a versenytársak rovására és jogosulatlan üzleti haszon elérésére törekszik, amelyben elhiteti a közönséggel, hogy olcsón vásárolt el a vevő közönség az iránt az értéken felül jóval felül fizeti, sőt amellet könnyen meg is károsodik, amennyiben az átvett szelvény daczára sem hajlandó mindenki szelvény füzetet vásárolni s mert az egy szelvény értékében kapott árucikkénél az illető szelvény csekély értéke folytán nem igen vizsgálják azt, hogy a nyers áru a kereskedő által másoldalról bevett vételárnak tényleg megfelel-e? Kereskedelmiügyi miniszter ur 6 nagyméltóságának 70055/1900. sz. körelelete folytán figyelmeztetem mindazokat, kik ily módon árusítanak, az 1885 évi XVII t. cz. 1-ának d., pontja alapján 600 koronáig terjedő büntetéssel fognak sújtatni

— **Veszedelemes csigák.** *Trieszthől* táviratozók lapunknak: Isolában a capodistria kerületben, 37 megbetegedés és öt haláleset fordult elő mérgezés következtében. A mérgezés állítólag a minapi tömegesen halászott tüskés csigáktól származik, amelyeket a nép „garruse” néven ismer. A hatóság vizsgálatot indított. Azt hiszik, hogy a csigák megmérgezését az iskolai szardinyarabokból származó hulladék okozta.

— **Öngyilkos kalauz.** *Bizton* József aradi illetőségű petrozsényi államvasuti kalauz, ki ezelőtt kereskedő segéd volt Aradon, Petrozsényben felakasztotta magát. Biztonnak felesége és öt gyermeke maradt s tettének okát a család sem ismeri. Az aradi üzletvezetőséget táviratilag értesítették az eseményről.

— **Árvizbajok Rómában.** Egy római távirat jelenti: A napok óta tartó eső következtében a Tiberis állandóan árad. Az alsó-Tiberis és a mellékfolyók mentén nagy területek vannak víz alatt. A vizállás már majdnem olyan magas, mint az 1870-iki, de azért a várost nem fenyegeti veszedelem. Csak a mélyebb fekvésű városrészek vannak víz alatt

— **Akik minnenhova bekopogtatnak.** Az árjegyzékek ellen kell hadat üzenünk. Nem a helyieket értjük, amelyek szolidaritását bárki könnyen ellenőrizheti, hanem a külföldről, Bécsből és a fővárosból származókat. Naponta egész halmazt visz széjjel a posta minden házba, s hányan vannak, akik a csábos ígéreteknek fölülve, hozatják idegenből az árut, ahelyett, hogy az itteni kiperőlt kereskedőnél fedeznék szükségletüket. Előtünk fekszik egy egész csapat árjegyzék (bennünket sem kímélnék meg). Azt meg kell hagynunk, sok rafinériával vannak megszerkesztve. Találni azokban gyönyörű ábrákat és ezek alatt hosszú leírásokat, melyek minden tárgyat oly szépnek, oly finomnak és olcsónak tüntetnek föl, hogy a hiszekény ember könnyen abba a kísértésbe esik, hogy rendeljen. Keserű a csalódás. Az utánvételes, portóval terhelt küldemény megjön, szépen elhozatjuk a postáról, s aztán rendszerint bevagyunk csapva. Belátjuk, de már későn, hogy kár volt a helybeli kereskedőt kizárni, akinél tetszésünk szerint választhatunk és nem vagyunk kénytelenek macskát zsákban venni. Azért tehát óvakodjunk a mézes szavú árjegyzéktől, bárholnan származik is az. Pártoljuk a helybeli tisztességes kereskedőket s akkor nem fogunk sem csalódní, sem boszankodni.

— **Adófizetés és a postatakarékpénztár.** Régebben szó volt arról, hogy kereskedelmi miniszterünk az osztrák példát utánozva, megkíséerti, vajjon nem volna-e lehetséges az adófizetést a mainál egyszerűbb formába szorítva postatakarékpénztár útján eszközölni. A közönség annak idején nagy örömmel fogadta ezt a hírt, amelynek megvalósulása azonban maig is késik. Hiteles forrásból vett értesüléseink szerint a késedelem oka az, hogy habár a kereskedelmi miniszteriumban elkészültek is a tervezettel, a pénzügyminiszter az adórendszernek, illetőleg az adókezelésnek kilátásba helyezett reformjáig az ajánlott változtatásokat keresztülvinni nem hajlandó.

— **Vérezés a kintinban.** A Mohács közlelésében levő kőbányákban, ahol különböző nemzetiségű munkások végeznek kőfejtést, a napokban borzasztó vérezés ment végbe. A horvát munkások már régen haragudtak a többiekre, akik rendszeren többet keresnek, mint ők. A horvátok a múlt szombaton is belékölttek társaikba, de fölsültek, mert a magyarok és a nekik segédkező csehok alaposan elverték őket. Ezt a vereséget akarták megbosszulni a horvátok, Néhány magyar munkás gyanutlanul beszélgetett bor mellett a kintinban. A horvátok valahogy megtudták, hogy ellenfeleik kevesen vannak, dorongokkal fölfegyverkezve a kintin előtt foglaltak állást. Ekkor egy *Dunkovics* Koszta nevű munkás bement a kintinba s az ottlevő munkásokra rákiáltott:

— No kutyák! megint együtt vagytok?

Erre a bent lévők fölugráltak, hogy megfogják *Dunkovicsot*, de ez kifutott, mire a többiek üldözöbe vették. Alig hogy az ajtón kiugráltak, az ott várakozó s dorongokkal fölfegyverkezett munkások megrohanták őket és a sötétben több súlyos csapást mértek rájuk. A meglepett magyarok ekkor késeiket rántották elő s ezzel megkezdődött a mészárlás. Rövid ideig tartott a küzdelem, amelynek az lett a vege, hogy *Hecsimovics* Márk, *Dajbukát* Ferencz, *Maurovics* Tódor és *Hudobka* József horvát munkásokat annyira összeszurkálták, hogy még azon éjjel mind a négy behalt sebibe. A magyarok közül *Lóvincz* Gáspár, *Borbély* Mihály és *Máté* István a súlyos ütések következtében agyrázkódást szenvedtek, ezeket eszméletlen állapotban szállították el a helyszínről s fölgyógyulásokhoz nincs remény. Ezeken kívül mindkét részről többen súlyos sérülést szenvedtek, állapotuk azonban nem veszélyes. A vizsgálóbíró másnap megjelent a helyszínén s a verekedés kezdeményezőit letartóztatta.

— **A népkonyha.** Az elmúlt héten a következő emberbarátok voltak szívesek a népkonyha javára adományokat küldeni: *Kremmer* Károlyné szül. *Andrényi* urnó 3 zsák burgonyát, *Dr. Somogyi* Gyuláné urnó 5 kgr. rizst, 5 kgr. darát, 5 kgr. sót. *Tenner* Lajos ur 10 kgr. gyűjtött koczka-czukrot, *Assael* Abrahamné urnó 1 zsák krumplit, *Mandl* Mórné urnó 50 cs. zöldséget, 2 koszu hagymát, 2 csomó fokhagymát 1/2 kgr. paprikát, 3 csomó borét, *Wald* S. és *Fia* és *Urmánczy* cég egy kocsi aprított lágy fát, *Neuman* Dániel ur és neje 50 koronát, *Bing* Vilmos ur 20 kor., *Basch* Simon ur 10 kor., *Basch* Lipótné urnó 10 k., N. N. 4 kor. A nagylelkű adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az elnökség. A népkonyhában felügyelni szívesek lesznek e héten: *Dr. Radó* Károlyné, *Dr. Schusztler* Henrikné és *Szabó* Albertné urnők.

— **A miről a fegyenczek beszélnek.** Említettük a minap, hogy *Csáky* Károly gróf váci püspök meglátogatta a fegyház lakóit. A látogatás után közbeszéd tárgya volt különösen a betörők és ékszeroltvajok között a püspök aranykeresztes nyakláncza és gyűrűje. Egész vita támadt köztük a gyűrű értékere nézve, amelynek értékét különféleképpen becsülték, de végre is a beteg *Papagosztá* hoz mint tekintélyhez fordultak, hogy döntse el a vitát, aki azután konstata, hogy a gyönyörű briliáns kövekkel ékesített gyűrű 6—7000 forintot megér. Ezen fórumtól azután nem is appelláltak a zsvány „urak” és most az egész fegyintézet szakértő zsványai között 6—7000 forintot ér a váci püspök gyűrűje.

— **Elhunyt kormányzó.** A *N. Fr. Pr.* jelenti *Krakóból*: *Imeritinsky* herczeg varsói kormányzó szívzselhűdésben hirtelen meghalt.

— **Jótekonyság.** Az elmúlt héten a szegénytanulólokról a következő gyermekbarátok voltak szívesek megemlékezni. Özv. *Boros* Bérniné urnó egy bödön zsirt, 25 liter babot; *Kremmer* Józsefné urnó

három zsák burgonyát; *Lészay* Sándorné urnó két zsák zöldséget, egy zsák burgonyát és vöröshagymát; özv. *Nikodem* Jánosné urnó tiz koronát; özv. *Darányi* Jánosné urnó tiz koronát; id. *Nachtnébel* Ödön ur husz koronát voltak szívesek adományozni. Midőn a vett jókért hálás köszönetet mondok, tisztelettel kérem a jöelkü emberbarátokat, kegyeskednének adományaik által a nélkülözéseket szenvedő gyermekek fájdalmát onyhíteni. Az adományokat (liszt, zsir, fözelékek, fa vagy pénz) *Kovács* Vincze egyes. titkár czimére (polgári fiúiskola) kérem elküldeni. Özv. *Hauser* Károlyné, egyes. elnök.

— **Az arany szabadság.** Csodálatos jelenetek játszódtak le Olaszország börtöneiben és fegyházaiban a legutóbbi általános amnesztia idején. Számos rab, kik között nem egy akadt, ki élete javát tömlőczen töltötte, vonakodott megszokott otthonát elhagyni. A portoferrajai rendkívül szigorú fegyházban egy *Beltramo* nevű fogoly sirva fakadt, amikor tudatták vele, hogy szabad. Huszonkét évig volt a börtön falai közt. Mikor az igazgató értésére adta megkegyelmezését, azzal állt elő, hogy még két büntetett követelt el, mely még el nem évült. Kiszabadították a bilincseiből és erőszakkal kivitték a börtönépületből. Akkor meg azzal fenyegetőzött, hogy a tengerbe veti magát, mert olyan élete sohasem lesz, amilyen a fegyházban volt. Bolognában az egyik rab a rendőrtisztviselő szemeláttára levetette magát a harmadik emeletről ezekkel a szavakkal:

— Ezt nem élelem tul!

Ezeknek a jeleneteknek csak némi magyarázata az olaszországi rettenetes nyomor, mely oly nagy, hogy az emberek a börtön szomorú helyét, ahol legalább ételt kapnak, többre becsülik, mint a szabadságot, mely a nélkülözésekkől jár.

— **Nádler** Lajos divatruházában nyílt egy külön osztály, hol karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkek eladatnak, valamint maradékok is selyem, divat szövetek, parchetekben, méltó, hogy a n. é. közönség ezt megtekintse.

— **A főváros Aradon.** Ha akadna olyan buzgó vállalkozó, aki sorra járná a fővárosi üzleteket, hogy lássa, miféle ujdonságokat produkált a *karácsonyi* vásár és azután megtekintene *Aradon Porter* Vilmos koronás áruházat, úgy meggyőződne arról, hogy az utóbbinak impozáns raktára játékszerekben és ajándékokban kiállja a versenyt bármely fővárosi üzlettel. Nem csoda, hisz *Porter* Vilmos szüntelen törekvése oda irányul, hogy az aradi publikumot leszkotassa arról a tévhitről, hogy csak fővárosi üzlet tud teljes és tökéleteset nyújtani. Ritka fényű földalatti játékarutermeiben olyan karácsonyi tárlat készül, mely egyhamar nem igen látható sehol. A jutányos áron kívül, különösen ki kell emelnünk azt is, hogy az ügyes elrendezés szerfölött megkönnyíti az áttekintést, s kiki gyorsan és kényelmesen választhatja a neki tetsző dolgokat.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen.** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztek, tn biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a „Krisztály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbenhagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő *Lichtblau* Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbizottság: eddei *Draugentz* János ny. m. kir. honvédezerede és *Mayer* Adolf ny. cs. és kir. őrnagy), melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészületükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld *Lichtblau* Albert igazgató Debreczen.

— **x— Durator** által a cipótalp egyszerű bekenésével ötször oly tartós és vízátthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon is sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ara 1 és 2 korona. Postán 1 kr. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a *Durator*-gyár, Budapest, Lipótkörut 3. Kaptható azonban mindenütt.

—x— Már folyó évi december 13-án tartják meg a közös katonai jótékonycélokra szolgáló XXI-ik államsorsjáték húzását, mely kitűnő nyereményeket nyújt, főnyeremény 200.000 korona, ezenkívül 18.121 tekintélyes nyeremény 10.000, 5000, 3000 stb. korona értékben készpénzben, Ezen sorsjegyeknél nagy vételkedv mutatkozik, a mi az államsorsjáték jótékony és közhasznú célját tekintve, nagyon örvendetes körülmény.

Egy hamisjátékos pályája.

(A Klub der Harmlosenek vezére.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 1.

Berlinben tavaly nagy port vert föl a Klub der Harmlosen előkelő társaskör tagjainak letartóztatása. Az ügy a törvényszék elé került, mely csak nemrégiben ítélte ez előkelő hamiskártyások fölött, kik között első helyen Schröder dr. áll. Ennek az embernek a széldítő karriérje valóságos regény.

Schröder jogász volt és egyik tüzérezred tartalékos hadnagya. Mint szegénysorsu póstahivatalnok fia, természetesen, hogy uri passzióira nem igen tellett, így hát kereseti forrás után kutatott és csakhamar meg is lelte azt a kártyában — később pedig a hamis játékban.

Tevékenységét még akkor kezdte meg, amikor a Harmlosenek klubja a Viktoria szállóban volt, még a kilenczvenes évek közepén amikor S. herczeg és Z. gróf a csalását leplezték. Schröder őszinte vallomást tett, mire nyilatkozatot állítottak ki vele, melyben becsületszavára fogadta, hogy kártyát soha sem vesz a kezébe. Csak e feltétel mellett álltak el a játékosok a további eljárás megindításától.

Igy Schröder ezentul is megmaradt gentlemannek és tartalékos tüzérhadnagynak.

Alig hagyták azonban el ezek az urak Berlint, ismét odaült Schröder a kártyasztalhoz és folytatta azt, a mit nem kevés dicsőséggel már megkezdett. Sikerült neki a legelső körökbe jutni és játszott szédítő szerencsével. Senki sem hajtotta be pontosabban a kártyaadósságokat, mint ő.

Jellemzi különben az is, hogy atyjának halálos ágyán szent ígéretet tett, hogy soha sem fog játszani többé.

Érdekes, hogy ezek mellett volt még anyni bátorsága, hogy egy előkelő berlini klubban felvétele ajánlatta magát. Véletlenül azonban ott időzött akkor Z. gróf, ki már egyszer leplezte a hamis kártyást és így alapos információk szerint — a felvételt megtagadták. Kevéssel ezután bekövetkezett ez a szenzációs eset, mely Schrödert szökésre készítette. Jelenleg Amerikában él.

TÖRVENYKEZES.

§ Százados és vivómaster. Emlékeztetés az az affér, amely Reiner Károly szegedi 46-ik gyalogezredbeli százados és Agrima Gyula vivómaster között játszódtott le. Agrima becsipett állapotban belekötött a századosba, aki megkardlapozta. Az afférnak lovagias uton nem lett folytatása, így került a bírósághoz. Agrima nem ment bele a felajánlott becsületbírósi döntésbe, hanem bepörölte Reinert a polgári bíróságnál 500 korona kártérítésért. Azzal érvelt ugyanis, hogy az összeütközést követő napon akarta megnyitni vivótermét, amely neki havi 200 korona jövedelmet biztosít, azonkívül legalább másfél hónapig munkaképtelen. Ebben az ügyben — mint szegedi tudósítónk jelenti — ma tartották meg a tárgyalást. Papp Róbert dr., a százados ügyvédje indítványozta, hogy várják meg a katonai hatóság határozatát. Agrima ugyanis följelentette Reinert az ezredparancsnokságnál s ha onnan megérkezik a

döntés, abból ki fog tűnni, hogy hibás-e a százados, vagy sem. Ennek alapján lehet azután letárgyalni a kártérítési követelést. A bíróság azonban nem fogadta el ezen előterjesztést, mire Papp dr. az ügy érdemi részére vonatkozólag előadta, hogy Reiner így sem kötelezhető kártérítésre, mert csak önmagát védte, mikor Agrima két rendbeli figyelmeztetés dacára sem hagyta abba a támadásait. Agrima viszont tanukra hivatkozott, akik bizonyítják az ő állítólagos ártatlanságát s ezért a bíróság elrendelte a tanuk megidézését. Az ügyben van azonban egy másik pör is. Agrima ugyanis azt bíróságra hozta, hogy ő kétszer megrugta a századosot, ki ezen ráfogás miatt rágalmazási pört indított ellene. Ebben a tárgyban december hó 8-án tartja meg Csala Sándor járásbíró a tárgyalást.

§ A revolver. A fővárosban létező kétes existenciák egyik tipikus alakja Schwarcz Sándor Simon, aki hol újságíró, hol pedig ügyvédjelöltnek adja ki magát. Schwarcz Sándor Simon ez év március elején megneszselte, hogy Topits Alajos téglagyáros ellen, mint a tönkrement Önszegélyzobank egyik igazgatósági tagja ellen bűnvádi feljelentést tettek a törvényszéknél. Schwarcz ezt kedvező alkalomnak vette zilált pénzügyi viszonyainak rendezésére. Egy Scheibert nevű ismerősét rábírta, hogy az üzlet közös erővel csinálják meg. Március 8-án be is állított Schwarcz Topitshoz, akinek egész nyíltan előadta jövedele célját s a feljelentett igazgatósági tagok mindegyikétől fejenként 50 frt hallgatási díjat követelt, Topits másnapra rendelte magához a fiatalembert, aki egy chronométer pontosságával meg is jelent. Topits felhívására megismételte keresést. Ekkor aztán előlépett Sajó rendőrkapitány és két detektív, akik elrejtőzve fültnui voltak a zsarolásnak s Schwarcz Sándor Simon hurokra került. A rendőrség ez kísérték, ahol henczező hangon fenyegetőzött.

— Ötözer példányban adok ki egy röpiratot s mégis megmondom, hogy Topitsot tönkreteszem.

— Igéretét azonban nem váltotta be a jeles férfiú. A büntetőtörvényszék Eördög bíró elnöklete alatt megtartott tárgyalásán Schwarcz Sándor Simont dr. Vaisz Sándor védelme után zsarolás vétségéért három havi fogházra ítélte. Társa egy hónapi fogházat kapott. Az ügyész megnyugodott, de dr. Vaisz Sándor és dr. Vázsonyi Vilmos védők felebbeztek.

NAPIREND.

December 2. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Bibliána. — Protestáns naptár: Bibliána. — Görög-keleti naptár (november 19.): Abdias. — A nap két 7 óra 14 perczkor, nyugszik 3 óra 53 perczkor. — A hold két 1 óra 16 perczkor, nyugszik 2 óra 4 perczkor.

December 3. Hétfő. Róm. kath. naptár: Ferencz. — Protestáns naptár: Ferencz. — Görög-keleti naptár (november 20.): Gergely. — A nap két 7 óra 15 perczkor, nyugszik 5 óra 53 perczkor. — A hold két 1 óra 50 perczkor, nyugszik 3 óra 20 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 748.4 milliméter, délután 2 órakor 749.0 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 8.2, délután 2 órakor C° + 11.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor D. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 7 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Helyenként csapadék, hősüllyedés.

Szabadságharcol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklé-muzeum helyisége mellett ülésterem.

December 2. az aradi zenekedvelők-egyesületének Czeczria-ünnepéje délelőtt 11 órakor (Krispin-terem.)

December 3. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

December 5. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 7. A Kölcsey-egyesület hangversenyével egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 9. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

December 12. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 15. A Filharmonia-egyesület hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — A Kölcsey-egyesület hangversenyével egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.) — Az aradi mérnök- és építész-egyesület fölolvasó-estélye este 6 órakor (Központi szálló.)

Kerpel Izsó

kölcsönkönyvtárába

ARADON, Atzél Péter-utca I. szám (az udvarban),

a következő

ujdonságok és pótlások

Érkeztek:

Regények és elbeszélések. D' Annunzio: A tűz. About E.: A Fellah, egyiptomi emlékek. Alexander Mrs.: Komorna és grófnő. Alvinczy: A Szaharában. Bagossy: Boldog családi élet, Boulevard gyermekei. Beniczky: Késő bánat, Uri hajlamok, Bret: Csak játék volt, Comeron Mrs.: A nevelőnő milliói. Connan Doyle: Doktor Holmes kalandjai. Cyprian: Margitka szökése. Delpit: Lydia első fellépte. Mind a ketten. Diderot: Apácza. Dénes: Feleség. Eötvös: Utazás a Balatonon. Ganghoffer: Scarpa Rachel. Gara: A lelencz. Göre: A pesti ur. Hamvay: Az aradi tizenhárom. Herczeg: Arianna. Jacobsen: Lyhne Niels. Jókai: Az én életem regénye, Sirkó album, Királyfalvy: A piktorok leánya, Kock: A vig czimborák. Lovas: Sugarak. Máriafy: Vásárolt szivek. May: Egy kis leány. Memini: Áldozat. Ohnet: A szíren. Pelech: A szbracena völgy és a dobsinai jégbarlang. Péterfy: Fenyővár Ibolyka. Polevoi N. P.: Orosz elb. Potapenko: Egy vén diák. Szerelem. Sue: A fukarság. Szakács: A fekete szivarvány. Szana: Örök emlék. Szántó: Alkonyat. Szentesy: Egy tébolyodott nő titka. Szentkereszty: A keleten. Szilágyi V.: A végzet utai, Tóth: A nóták szegényei. Tabori: Az élet folytatásokban. Tarcazi: Dönk vitéz Rómában. Tölgyesi: Uj párisi titok. Torma: Borotvas vitézek. Wanderheim J. Gaston: Husz hónap Abesz-ziniában. Vaudère: A félnemük. Színművek: Almásy Boris népszínmű. Berczik: Fertálmánások vigj. Népszerűség. Gallovits: A bűnbak, dramolett. Géczy: Anyaföld, népsz. A mit az erdő mesél, népsz. Várady: Charitas, szomorujáték. Verne: Chancellor, Kis: Vörösmarty élet-rajza.

Vegyesek: Abrányi E.: költeményei. Almanach 1901, Szemérmertes naptár 1901-re. Az Arpádok. Tört. ball. — Lucian: Klasszikus bűnperek. Steiner dr.: Népszerű csillagászati értekezések.

Német: Spätgin, Ompteda. Br. Meggede. Manteuffel, Heimburg. Klínkouström, Balestrem, Suttner, Schubin, Spielhagen, Tellmann, Perfell, Zola, Prévost. Zobeltitz, Loti, Nordau Scowronek Berlepsch Baudissin, Dostojewsky, Frommberg, és Carmen Silva legujabb művei.

Legujabb: Wildenbruch: A varázsló. Gaál: Vörösmarty élete. Flammarion: Az ismeretlen és a lelki problémák. Hörváth: Harczászat az uj hadviselés tört. térképekkel. Guthi és Rákosi: Tartalékos férj, Rákosi: Hős fiúk, Pierre Lonys: Idyllek.

Havi kölcsöndíj 60 krajczár, vagy kötetenként fizetve 4 krajczár.

A könyvek ujak és tiszták.

A KÖZÖNSEG KÖRÉBŰL.*

Sötét mellékutczák.

Itt volna már az ideje, hogy mellékutczáink kivilágítására is gondot fordítanánk.

Kivánatos volna, hogy a mellékutczák légszeszlámpái is elláttassanak Auer-égőkkel, ami igaz ugyan, hogy némi kiadással járna, de megterülne ez bőven a gázmegtakarítás által.

Ajánljuk kérelmünket a város figyelmébe.

Egy mellékutczai.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

= Sorsolás. Bécs, decz. 1. (Távirat.) Az 1864-iki államsorsjegyek mai húzásán a 300.000 koronás főnyereményt az 1588 sor. 83 sz., a 40.000 koronás nyereményt a 418 sor. 25 sz. és a 20.000 koronás nyereményt a 3156 sor.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

15 sz. sorsjegy nyerte meg. 10.000—10.000 koronát nyertek a 979 sor. 57 sz. és 3156 sor. 13. sz. sorsjegyek.

Birtokcsere. Bayer György eladja az aradi 6129 sz. tjkvben felvett Knezics Károly és Ujterem-utca sarkán levő két lakházból álló ingatlanát Bulják Ignác és nejének 17600 koronáért. — Popovits Lázár ajándékba adja az aradi 2997. sz. tjkvben felvett arad-gáji Orovit-utcai 17. sz. házat Gyerman Sebők és neje szül. Popovics Ilonának. — Hegyes István eladja az aradi 4878. 3476 és 6185. sz. tjkvben felvett ingatlanokat Hegyes Györgynek 1600 koronáért. — Perczel Zsuzsanna néhai Csengory György özvegye sz. Wenczel eladja az aradi 438. sz. tjkvben felvett Kossuth-utca 51. sz. házat Jeney Erzsébetnek 2600 koronáért. — Özv. Laczkó Miklósné szül. Mojsza Anna átruhazza az aradi 4428. sz. tjkvben foglalt György-utca 121. sz. házat és az aradi 3848. sz. tjkvben foglalt belteleknek öt illető fele részét Laczkó Józsa fiára és pedig előbbi egészben, utóbbi pedig Józsa fia kiskoru gyermekére u. m. Laczkó Milka, Nikolae, Mária, Péra, Mihály és Zsófiára. — Prekup Petru eladja az aradi 2158. sz. tjkvben felvett Mihály-utca 82. sz. házat Hunyady Katalinnak 800 koronáért. — Sófalmi Györgyné sz. Rauner Emma eladja az aradi 5069 sz. tjkvben felvett magyar-utcai 7. sz. házat 6200 koronáért Taksás Mihálynak. — Bán Antal és neje Simon Berta ajándékba adják az aradi 3924. sz. tjkvben felvett Miksa-utcai 5. sz. ház fele részét dr. Radits Istvánnak Bán Bertának.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti; Scheinberger József, *Beódra*. — Lewinsohn Vilmos, Joachimsthal. — Merkler S. *Nagy-Kikinda*. — Braun Lipót, *Duna-Szerdahely*. — Kiss. Ferencz, *Szabadka*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 1.

Déltőzsde. Buzakinálat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 16.000 métermázsza került forgalomba, meghatározott áron. Egyéb gabonaműek közül rozs keresett. a többi változatlan. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisa	7.42—7.44
Buza októberre	7.60—7.62
Rozs 1901. áprilisa	7.17—7.19
Zab 1901. áprilisa	5.56—5.58
Tengeri 1901. májusra	4.90—4.92
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisa	7.43—7.44
Buza októberre	7.67—7.69
Rozs 1901. áprilisa	7.18—7.19
Zab 1901. áprilisa	5.56—5.57
Tengeri 1901. májusra	4.91—4.93
Repce októberre	12.90—13.—

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	674.—
Magyar hitelrészvény	678.—
Leszámítolóbanc részvény	433.—
Rima-Murányi vasmű részvény	498.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	668.75
Közuti vasút	597.—
Városi villamos vasút részvény	283.—

S z e s z ü z l e t.

— Deczemher 1. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 itter 10, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

INGUSZ I. és FIA

15 év óta fennálló

könyv-

és papirkereskedését

áthelyezte

Templom- és Kazinczy-utca fényesen átalakított

sarok üzlet-helyiségébe.

REGENY-CsARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Izó. (42)

(Folytatás.)

Schmidt elővette a kulcsokat és mialatt azokat a zárban megforgatta, bizonyította, hogy azok az igaziak. Amint a kulcsokkal a kasszáig és vissza ment, mintha véletlenül történne, rálépett a földön heverő borítékra. És megnyugvással látta, hogy minden lépésnél egy-egy pecsét tört darabokra.

— Usodálatos! Ezek a kulcsok is beleillettek! — szolt a rendőrhadnagy. Talán a gyár eszközöl visszaélést. Breuner ur, milyen gyártmány ez?

— Wertheim féle.

— És a száma?

— 11238 és 11239.

— Lenne oly kegyes telefon utján kérdezősködni a gyárban, hogy mikor és ki által rendeltettek másod példányok a kulcsokból.

Breuner a telefonházba ment és pár perc múlva már kimerítő válasz kapott. A kasszákat 1862-ben adták el, kulcsok másodpéldányai soha sem rendeltettek.

— Pollatschek, vegye ezt jegyzőkönyvbe. Most pedig a helyszíni szemlékhez fogunk.

— Oda lépett ahhoz a tátongó ürhoz és bizonytalanul azt a kérdést koczkaztatta meg, hogyan lehet azon keresztül a pinczébe jutni. Aztán elhatározta, hogy az udvaron keresztül fognak lemenni a pinczébe. A házmestert előhívták, aki mérhetetlen ijedtséggel kalauzolta az urakat. A rendőrhadnagy keményen a szemé közé nézett ez embernek.

A megijedt házmester kis tolvajámpát gyújtott meg s a vizsgálat lámpa halvány fényénél folyt tovább. A rendőrhadnagy azzal kezdte, hogy a házmestert szigorú kihallgatásnak vetette alá. Ő az egyedüli felelős miután ő van hivatva a lakók közbiztonsága fölött őrködni. Kétségtelen, hogy a betörő a portás páholya előtt haladt el. Hogyan történhetett az, hogy a portás őt nem látta. A pinczeajtó feltörve nincs. hanem kulccsal nyitattott föl. Hogy volt ez lehetséges, ha a portás köteleességét pontosan teljesítette. A hadnagy a keresztkérdéseket nagy éleslátással és erélyvel tette föl. A portás szerencsésen össze is zavarodott és isten tudja hogy járt volna az a szegény ördög, ha a detektívek egyike nem figyelmezteti a vizsgálat vezetőjét, hogy a pinczenyíláson egy kötél hágcsó függ alá.

— Kötélhágcsó? — az már más! Igy már mindent világosan látott.

— Pühringer! — szolt a hadnagy a detektívhez — másszon föl azon a hágcsón. A nyílás előtt ugyan rácsozat van, de fogadok, hogy egy nyomásra engedni fog az. Már én azt ösmerem.

Pühringer fel is mászott és egy kézzel kiemelte a rácst. A hadnagnak nagyon igazza volt és ebből tovább füzte következtetéseit.

— A gazember munkáját az utcáról véggezhette és most kérdem mit csinálnak a mi rendőreink és mire irányítják figyelmüket, ha ezt sem látják. Ez már a nevetségessel határos. Dostalik! — szaladjon hamar a központba; azt a rendört, aki az éjjel itt szolgálatban volt, azonnal vezessék elém. Fél tizenkettőkor hivatalomban kihallgatom.

Dostalik elrohant, míg Pühringer, aki leszállt a hágcsóról, ismét egy észleletét sugta a hadnagy fülebe. Azt mondotta ugyanis, hogy ezen a nyíláson felnőtt ember keresztül nem bujhatott.

— De Pühringer! — Csak nem akarja elhitetni velem, hogy a betörést egy gyerek eszközölte?

Pühringer ezt tényleg nem akarta. Ő tapasztalt detektív volt, aki kicsinylően nézte, hogy Valentin dr. mily ügyetlenséggel vezeti a vizsgálatot. De azért óvakodott, valamivel is elárulni azt, hogy miként vélekedik főlebbvalójáról. Oly fontos nem volt előtte a dolog, hogy közbeszólás által esetleg állásával játszóék. A hadnagy ur csak cselekedjék úgy, amint akar; ő úgy is azt fogja csinálni, amit ő lát

jónak és helyesnek. Akkor majd kitűnik, melyikök ért jobban a dologhoz. Szóltanul pödörte hát fekete bajuszát és úgy mutatta, mintha el volna ragadtatva a hadnagy éleslátásától. A hadnagy azonban öntudatosan szolt hozzá:

— Látja, Pühringer, mi most óriási lépéssel haladtunk előre. Most tudjuk, hogy a betörő az utcán át hatolt be, miután kívülről a rácst kifeszítette. Aztán a nyílást pokrócczal betömte, — ugyanazt a hágcsót használta a le- és fölszállásra és végül ennek segítségével ugrott meg a pinczeablakon keresztül. Ez mind oly nyilvánvaló, hogy ennél a dolognál nem is kell tovább időznünk. A legfontosabb az: időt nem szabad vesztenünk; Ezt jegyezze meg magának, Pühringer, a jövőre nézve is. Két fontos momentumra támaszkodhatunk most. Tudjuk, hogy a betörő czingár férfi lehetett csak. — Ez már majdnem szeméyleírás! Látja, a kör mindig szűkebb lesz. Most már a mi fekete könyvünkéből válogathatunk hasonló alakok között. Azokat ugyanis, akikről biztosan tudhatjuk, hogy ők nem voltak a betörők. Es ezzel nagyon sokat nyertünk. A másik segédeszköz, melylyel rendelkezünk, az a kötélhágcsó. Azt nem tudom megérteni, hogy miért nem vitte ezt magával. Talán a rendőr közelléte akadályozta meg ebben. De így majdnem megadta a pontos címet. Ki kell deritenünk tehát hol gyártották, és hol adták el. Ha szerencsénk van, úgy azt is megtudhatjuk, hogy ki vette meg. — Mindenesetre oldja le a hágcsót. Ezt magunkkal visszük!

Mialatt Pühringer azzal volt elfoglalva, hogy a kötélhágcsót leoldja, a hadnagy a bárhoz és Breunerhez fordult, hogy még egyet-mást kérdezzen tőlük; csak kötelességérzetből tette ezt. Mert a fődologról már úgy is tájékozva volt. Nagyon meg volt elégedve magával és annak a reményének adott kifejezést, hogy mihamarabb eredményt fog elérni. Az még homályos volt előtte, hogy a gazember hogyan zárhatta ki és be a kasszákat, anélkül, hogy a kulcsoknak a birtokában lett volna. — De az majd csak kiderül, ha a tettest elcsipik.

Az eredménnyel Riegler azonban nem volt annyira megelégedve, mint a hadnagy. Csak egy valaki volt nyugodt és teli sok-sok reménnyel — és ez Schmidt Ferencz. Mély rokonszenvet érzett a hadnagy iránt és azt teljes bizalmával tisztelte meg.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Deczemher 1. —

Fehér Kereszt szálloda. Fehér József birtokos Seprős. — Surányi József kereskedő Budapest. — Glück Miksa utazó Budapest. — Pollák Imre utazó Brünn. — Nyari Géza utazó Budapest. — Renner Lipót utazó Bécs. — Fritsch Mór utazó Bécs. — Oglar Mór utazó Bécs. — Jakobi Sándor utazó Bécs. — Berger József utazó Bécs. — Frincher Simon utazó Bécs. — Pártos József utazó Budapest.

Központi Szálloda. Páldy Károly min. oszt. tan. Budapest. — Demkó Ferencz k. közzjő Déva. — Kohn Ferencz kereskedő M.-Illye. — Gross Bertalan kereskedő Battonya. — Krámer Soma utazó Budapest. — Klinger Albert vállalkozó Szeged. — Wertheimer S. A. utazó Bécs. — Katschim Ferencz utazó Bécs. — Grossman Ernő utazó Nenschatl. — Strasser Vilmos utazó Bécs. — Györffy Kornél gyáros Bécs.

Vass Szálloda. Posztoczi Jenő és neje utazó Budapest. — Dr. Márta Sándor ügyvéd Lippa. — Rozsnyofski József utazó Budapest. — Elek Miklós utazó Budapest. — Anyos Imre utazó Budapest. — Heves I. mérnök Mezőhegyes. — Weis Vilmos utazó Lippa. — Possert Ferencz téglagyáros Buttyin. — Kis Lajos utazó Budapest. — Benesch N. utazó Budapest. — Gaspar Haus utazó Bécs. — Haas N. utazó Budapest. — Singer Emil utazó Budapest. — Glück József kereskedő Monor. — London Jenő utazó Budapest. — Fuch I. utazó Bécs.

Nádor szálloda. Engel Arnold utazó Budapest. — Schwarcz János kereskedő Lippa. — Várady Kálmán kir. it. tbiró Nagylak. — Braun Bernát utazó Makó. — Biró János lelkész Járkos. — Klauber Zsigmond államv. ellenőr Budapest. — Bauer Samu kereskedő Nádas. — Juhász Pál állatorvos Póka.

NYILTTÉR.*

Valami *Aradi Friss Ujság* című szenny lap jelenik meg néhány nap óta Aradon, a mely rólam 3-ik számú lapjában azt a hírt közölte, hogy én fizetésképtelen vagyok s ennél fogva fizetésiemet beszünttettem.

Ezen valótlan hírért az Aradi Friss Ujság felelős szerkesztője ellen a bűnvádi feljelentést megteendém és ezen bírnek szerzőjét pedig elvetemült rágalmáért haszonleső fráternek tartom, a ki ezen valótlan hírt haszonlelésből közölte, hogy a jelzett szenny lap a városban érdekességet keltsen.

En fizetéseiomet be nem szünttettem, engem soha senki fizetésre fel nem szólított, mert a kinek üzleti összeköttetése mnél fogva

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

tartozom, azoknak a legpontosabban fizetek, ilyesmiről nekem még sejtelmem sem volt, hogy engem fizetésképtelennek nyilvánítson egy olyan szenny lap, a melyet még az embernek a kezébe venni sem érdemes.

Aradon 1900. december hó 1-én.

Tesits György utóda.

Borivóknak, kik a bort savanyvízzel szedik, retik vegyíteni, mindennek e-őt

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legjobb savanyvíz

SAVANYVÍZ-KÖT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak felette kellemetes, ingerlő mellékhatást ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

BEI AMBRUS

Egyházi szobrok és alakok készítője és a chicagói kiállításon a legnagyobb díjjal kitüntetett műszobrász.

Bécs, IX., ker., Währingerstrasse 6. szám, a Votiv templom kellő közelségben. Filóküzlét: II. ker., Praterstr. 23.

A legnagyobb műterem szobrok előállítására, minden alak-nagyságban. Gyps, elefántcsont utánzat és műköből (az idő viszontagság ival szemben) készítvék. templom, kápolna és házi oltár részére a leggyönyörűbb kivitelben, díszes festéssel.

A legnagyobb választék modern és antik szobrokból, mellszobrok, vázák és díszesítlopokból, valamint rajzmintákból iskolai célokra.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök. S étküldés a világ minden részébe; jó csomagolásért kezesség vállalatik. Ismételőknak magas árkedvezmény.

Huzás már 1900. évi december hó 12. és 13-án.

2. Osztály.

Vegyünk

VII. Sorsjáték.

Osztály sorsjegyeket,

1/8 drb megújítási sorsjegy 2.50 kor. 1/2 drb megújítási sorsjegy 10.— kor. || 1/8 drb vétel sorsjegy 4.— kor. 1/2 drb vétel sorsjegy 16.— korona.
 1/4 drb megújítási sorsjegy 5.— kor. 1/1 drb megújítási sorsjegy 20.— kor. || 1/4 drb vétel sorsjegy 8.— kor. 1/1 drb vétel sorsjegy 32.— korona.

Telefon 100. sz.

Az ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK
 pénzváltó-üzletében 2938
 ARAD, „Fehér Kereszt“ szálloda épület.

Állandó nagy raktár elsőrendű kerékpárokból, kerékpár, varrógép alkatrészei s felszerelésekben.

SZÉKELY ZOLTÁN

KERÉKPÁR- ÉS VARRÓGÉP-RAKTÁRA

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 3. SZ. ARAD.

TELEFON 242.

Szállítok minden e szakmába vágó különleges gépeket és pedig: keztű, szűcs, zsákvarró, kötő, paplan, kalapszegő, ugyszintén plissirozó, gouvrirozó, mosó, facsaró, mángorló stb. gépeket.

KÉPVISELETEK.

Automobilok,
 motor-kocsik, motor-háromkerekek, motor-kerékpárok és tűzmentes pénzszekrényekben.

Kerékpárok téli időre gondozás végett átvétnak.

Szakszorúen berendezett nagy javító műhely.

Szobacsengők berendezését s karbantartását átvállalom. — Költősejéttel szivesen szokások.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy ugy az

Ékszerek,

mint az

ingóságok

f. évi december 19-én

délelőtt 8 órakor a tekintetes városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. szeptember hóban lejárt zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltattak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

3825 Weisz Dávid.

Szállítható izzó harisnyák

(Auer hálók nem szabadalmi kihágás.)

Azonnal használhatók s minden égőre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt, 100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 3181

Gluhstrumph-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Telephon 411. **Értesítés.** Telephon 411.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **irodánkat**

Fábián-utca 6^a sz.

alá helyeztük át.

SZIRMAI ÉS NEUBAUER

3303 vállalkozók.

képviselői a magyar asphalt részvénytársaságnak.

Karácsony 1900.

Kossak József

cs. és kir. udvari fényképész

Arad, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb

karácsonyi ajándékot

saját műintézetében készülő utólérhetlen kivitelű
nagyításait.

A legtisztább Platin tonusban, bármily el-
avult kép után, valamint mindennemű szí-
nezett képek

aquarell, pasztel és olaj

festékben,

művészileg összeállított

családi tableaukat

és csoportokat.

Allandó kiállítás az üzlet be-
járatában.

3172

Szives karácsonyi megrendelések mielőbb
kéretnek.

Vasárnap december, 9-én este
5 órakor a Fehér Kereszt ter-
mében

KUBELIK

Jan hangversenye.

Jegyek Ifj. Klein Mór könyvkereskedőnél Aradon,
Fehér Kereszt épület.

Világhírű

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,
MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Törzsenyilag védve.

Védjegy.

Legfinomabb fajok,
eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN
csakis

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

Karácsonyi és újévi ajándéknak

legkedvesebb és legalkalmasabb
egy jó és szép fénykép, festett vagy platin kép
melyek

Klapok Alajos

ösmert, jöhirnevű műtermében

Arad, Templom-utca, Minorita palota,

a román. kath. templom mellett

a legjutányosabb árak mellett készülnek.

Ugyanott 6 darab visítkép 6 kor.,
minden más nagyság is jutányos árban.

Gyermek levételek a legborultabb időben
is pillanat alatt eszközöltetik. Jó és tiszta
munkáért, valamint hasonlatosságért min-
den képnél felelősség vállalatik. Nem tet-
sző képek visszavétetnek és újlevétel esz-
közöltetik.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Decembar 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép pá-
ronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig.
Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban
97 — 98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilo-
gramm sulyban 96 — 97 fillérig. Fiatal könnyű páronként
250 kilogrammig terjedő sulyban 96 — 98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon
felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280
kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű pá-
ronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli
sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilo-
grammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páron-
ként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogram-
mon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként
240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli
sulyban 92 — 94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilo-
gramm sulyban 90 — 92 fillérig. Könnyű páronként 240
kilogrammig terjedő sulyban 86 — 88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pe-
dig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm suly-
ra fillérekben értendők. Szokásszerűleg a hizott sertések
teljes (brutto) sulyából az életr páronként 45 kilogramm
vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vo-
nandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) su-
lya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. November 28-án volt készlet 35345 da-
rab, november 29-én fölhatott 1328 darab, november
29-én elszállított 526 darab, novemberr 30-án maradt
készletben 36147 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm.v. Szőlőkről este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsin-ról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 9.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérletiszűnet.

Bérletiszűnet.

Vasárnap, 1900. évi december hó 2-án:

Délután 3 1/2 órakor, fél árkakkal:

A kuruczfurfang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott
népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és tánczczal. Irta: Bo-
kor József.

S Z E M É L Y E K:

Ozv. Becskyné Bácsné.	Tulokiné . . . Kalocsa R.
Ilona . . . . . Parlagi K.	Somfáné . . . Tolnayné.
Bögözy . . . . . Mezei Péter.	István . . . . . Czákó V.
Senki Tamás László Gy.	Vőfély . . . . . Buda F.
Tetény Gábor Palágyi L.	Czinka Panna Angyal Ilka.
Bedő István . . . Fenyéri Mór.	Pál barát . . . Palóczy Pál.
Böksi, neje . . . Felhő Rózsi.	Bálint . . . . . Szadai F.
Katicza . . . . . Menszáros M.	Futár . . . . . Nemes S.
Futó, kurucz Erczkövy K.	Csatlós . . . . . Szabó Samu.

Kezdete 3 és fél órakor.

Bérlet 63. sz.

Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

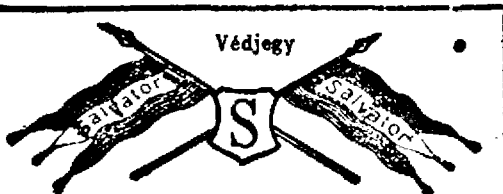
A báránykák.

Operette 3 felvonásban. Irta: Lierat Armand. Fordította:
Makai Emil. Zenéjét szerző: Varney.

SZEMÉLYEK:

Badurel . . . . . Fenyéri Mór.	Emeraldine . . . Tolmainé.
Christián . . . . . Rubos A.	Alice . . . . . Rédei Szidi.
Fiferlin . . . . . Erczkövy K.	Grobichon . . . Felhő Rózsi.
Joseph . . . . . Szadai F.	Germaine . . . Parlagi K.

Kezdete 7 órakor.

Védjegy

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pangás, máj- és vese
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható áruházykereskedésekben és gyógyszerárakban.

• A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen liszt, calcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatoy
 ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
 A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
 Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Keresek
 egy szakavatott
kimérőt

kedvező feltételek mellett.
 Bővebbet: a kiahóhivatalban.

GUMMI

és
halhólyag
 elsőrangú orvosi
 tekintélyek sze-
 rint a legmeghiz-
 hatóbb és feltét-
 lenül ártalmatlan
 óvszer urak és
 hölgyek számára
 Megrendeléseket
 pontosan és diszkrétan
 eszközöl:
KELETI J.
 cs. és kir. szab. or-
 vos sebészeti mű és
 kötőszeg-gyáros
 Budapest, IV.
 Koronaherceg-u. 17.
 Alapítva 1878.

Arak tucatonként eredeti párlal csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1.— 8.— trüg
Capoties-americans (rövid)	2.— 5.—
Suspensorium	0.60 2.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—
Irrigator teljesen felszerelve	1.90 5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.90 2.50
„Diana-öv” szab. havibajelleni köb. (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	2.50 5.—

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Kathreiner
 csak valódi az ismert
Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánozott csomagokban.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
 a legizletesebb, egyedül egészséges és egyszersmind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
 előszeretettel és folyton növekvő eredménynyel élveztetik a családok százezereinél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
 a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag tiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

Z. ungarisch IIIc.

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, párisi csász., spanyol kir. udvari szállító.
 BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 8.sz.

GYÉMÁNT UTÁNZATOK,
PÁRISI LEGYEZŐK,
 Chinai ezüst, bronz és bőr díszműárúk,
 EZÜST BOTOK, DISZÁLLÓÓRÁK, EVŐKÉSZLETEK, STB, STB.
 gyári árakon.

Képes árjegyzék ingyen.

BOR. 1-2 éves homok 6-bor. 22 krtól 32 krig Ujbor október 20-ától kezdve 16 frittól 24 frittig
Szőlővessző. Fajlisztá, kitűnően beérett 11 jeles csemegé- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél frittól felfelé, 2 éves gyökeres 12 frittól felfelé.
Nemes eperfa. 2-3-4-5 éves igen erős csemegé 6 láb magasán ojtva 30 krtól 80 krig. Nagyban vételnél 10-50 százalékos engedmény.
Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vanak rendelők, kik ezer számra ültetik, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növést 2-3-4-5 éves fák drbjá 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olya engedmény, mint az epernél.
Spanyol meggy. Pándi vagy Kőrösi meggy. Gyümölcse rendkívül kereset, mert befőzésre legalkalmasabb, 2-3-4-5 éves fák drbjá 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.
Diófa. Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10-50 százalékos engedmény.
Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, ősz és kajszinbarack, cseresznye, egy, szelid gesztenye, lasponya, szomorú alma, szomorú eper magas és törpe alakban. Ar 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.
Kiselejtezett ojtvány. 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.
Mindenféle vadoncz 1000-re 5-85 frittól 19 frittig. 2788
Akác, 1-2 éves, 1000-re 3-50 frittól 12 frittig. Végtelen nagy készlet.
Sövénykészítésre gleditsea (lepényfa, Krisztus koronája) 1-2 éves, 1000-re 4 frittól 14 frittig
Sövénykészítésre maclura aurentica 1000-re 5-85 forint-tól 20 forintig.
Kerti eszköz. Horoló szőlő ültető vas, kerti fűrés, olló, görbe szemző, valamint ojtókés, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és külön anyagból.
Viszonteladók keresetnek s ezek 20-30 százalékos engedményen túl 6 heti, esetleg 4-6 havi hitelt is kapnak. **Ar és névjegyzéket küld!**
UNGHVÁRY LÁSZLÓ Czeleldről.

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.
A közös katonai jótékony ezélokra szánt
XXI. cs. kir. államsorsjáték.
 Ezen — Ausztriában törvényszerűleg engedélyezett — egyedüli pénz-sorsjáték készpénzben 18.122 nyereményt tartalmaz 418.640 kor. értékben
A Főnyeremény
200.000 koronára rüg.
 A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezekedik.
 A húzás visszavonhatlanul 1900. évi december hó. 13^{án} fog megtartatni.
Egy sorsjegyek ára 4 korona.
 A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjáték osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lottógyűjtődekb, dohánytözsdekb, adó-, posta-, távirde- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyevevők részére ingyen adatnak ki.
A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.
A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjáték osztálya.

Nélkülözhetetlen és felülmulhatatlan, hatásában csalhatatlan.
Világczikk. Kivitel minden országba.
 CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.
 Legmegbízhatóbb, legjobb, világhírű és legkeresettebb házi szer.
Thierry A. gyógyszerész balzsama
 felülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és mindenféle belső betegség ellen. Külsőleg a leghatasosabb
Csoda gyógyszer.
 Csak akkor valódi, ha az összes művelt államoknál bejegyzett zöld „**apácza védőjeggyel**” és a tégelyzárba bevésett jelzéssel: „**Allein echt**” van ellátva. Ezenkint bebizonyíthatóan 6 millió üveg készült. Postán hármentve 12 kis vagy 6 nagy üveg **4 korona.** Próba üveg prospektussal és az összes államokban lévő raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. — **Csak előzetes fizetés után küldetik.**
Thierry A. centifoliakenőcse
 (csodakenőcnek nevezik) utóérhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat a legtöbb esetben fouslogessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszűz, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyorsan enyhítő s teljesen gyógyító hatású mindenféle sehnél és gyúladásnál. Gyorsan puhít és osztat megzsabadi biztosan a még oly mélyen behatolt idegen elemektől. Egy tégely bérmentve **1 kor. 80 fillér,** csak az összeg előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. Ezenkint bebizonyíthatóan 100.000 tégely készült. Mindkét szerről nagy tömeg nyilatkozat áll rendelkezésre megtekinthetés végett, a világ minden részéből. Övake junk utánzatoktól és ügyeljünk a mindentegylebe égetett czégre: **Apotheko zum Schutz-Engel des A. Thierry.** Hol raktár nincs, ne engedjük magunkat hamisítványok, vagy állítólag hasonértékű készítmények megvételére bírn, hanem **rendeljünk közvetlenül** így czimezve:
Thierry A. gyógyszer. gyára Prograda Rohitsch-Sauerbrun mellett.
 (Az osztrák cs. k. államhivatalnokok-szövetkezetének szállítója.) 3141
 (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

GELLER I.
 Székelyország
 diis raktár ezüst dísz tárgyakban
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
 Telefon szám 135.
 ARANY-ÉS EZÜST ZSEBÓRÁKban
GELLER I.

Ha jó
KÁVÉT
 akar inni, rendeljen a

FIUMEI KÁVEBEHOZATÁLI TÁRSASÁG-tól
Fiumből.

4 1/2 kg.	New-Cuba	finom tisztá	6-75 frt
" "	Manilla	zamatos, erős	6-75 "
" "	Hodeida Mocca	pompás ízű	7-42 "
" "	Soerabaja	legfin. aromatikus	8-55 "
" "	Cuba, Ceylon, Menado	Külön keverék (külön külön csomagolva)	7-42 "
2028 A kávéhoz csomagolható: 1/4 kg.			
— Imperial-tea 1 frt 60 kr. — Minden elvámolva és bérmentve utánvétell.			
Árlap ingyen és bérmentve.			

Alapított 1865-ben.
 A legszolidabb gyártmányu új és átjászott
ZONGORÁK,
PIANINÓK és
HARMONIUMOK
 legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett
Heckenast Gusztáv
 hírneves zongora eladási intézetében
Budapest, most: IV., Gizella-tér 2. sz.
 (a Váci-utca sarkán.)
 Ehrbar, cs. és kir. udvari zongora-gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmonium-gyár egyedüli képvis. Magyarországon. — Árjenzék ingyen.

Egy jó forgalmu szatócs-üzlet vendéglő kerthelyiséggel és fedett tekepályával, egy gyár közelében, betegség folytán azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 3312

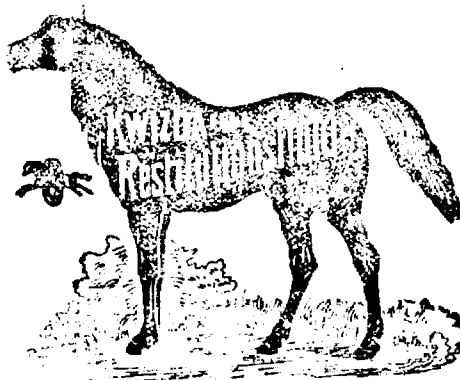
A borosjenői kir. járásbírószágtól.

Idézés bűnügyben.

Közesend elleni kihágás, illetve becsületsértéssel gyanúsított Jellinek János és neje a B. P. 470. §-ában meghatározott következmények terhe mellett felhivatnak, hogy jelen idézés utolsó közzétételétől számítandó egy hónap alatt alulírott kir. járásbírószágnál kihallgatásuk végett jelentkezzenek, vagy tartozkodó helyüket jelentsék be. Borosjenőn, 1900. évi szept. hó 6-án.

2774

Fényes, kir. albiró.

Kwizda Ferencz János 1411

es. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. szállító.

kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 30 dísz- és elismerő-**okmány**

Közel 40 év óta **udvari istállóknak**, valamint nagyobb **katonai és polgári istállóknak** használatban van **erősítőül nagyobb erőmegfeszítések előtt és után**, továbbá **ficzmodások, rándulások és inak merevségének** stb. kezelésére a lovakat **kiváló teljesítvényekre** az **idomításnál**. Vitteit csak lani vedjeggyel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszerárában és drogueriájában. Póráktár:

Cs. és kir. mosóvíz lovaknak. **„Kerületi gyógyszerészárban“** I üveg ára **2 kor. 80 fill.** **Korneuburg Bécs** mellett.

Városi és megyei telefon 389.

BALOGH DÁVID

kályhás-mester

Arad, Halász-utca.

Az idő előrehaladottsága folytán mélyen leszállított áron ajánlja saját, a legjobb tüzálló anyagból készített

cserép kályháit

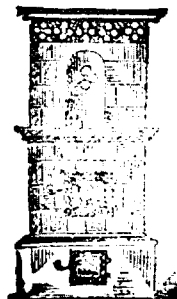
Elvállal továbbá minden kivitelü

takaréktüzhelyek

felállítását

és minden e szakmába vágó javításokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elintéztetnek. 3169

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **IBOLYA-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-tositom, hogy széles ismerős körömben ajánlaní fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adó.

Szeplő, májfolt, bibiros bőrvördéséget és mindennemű **aroztízattánaságot** bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-hér, rózsa és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) fele- Ezen hygieicus mosóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, feherlilium és rózsa színében tündöklő varázssz színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyü kék dobozban van és törvé-nyes védjeggyemmel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAIJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

!!! Új női ruha divatterem Aradon !!!

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém Nagysádnak becses tudomására hozni, hogy a női ruha készitést Budapesten, madame Bergerné urnó udvari szállítónál a legjobb sikerrel tanultam és most

Aradon, Deák Ferencz-utca 32. sz. alatt, az emeleten

női ruha divattermet nyitottam.

Midőn ezt Nagyságodnak legalázatosabban jelentem, biztosítom, hogy főtörekvésem oda fog irányulni, hogy igen tisztelt megrendelő-imnek mindenkor kitünő szabás, rendkívüli pontosság, kiváló izlés-sel párosult ruhát készitsek, a lehető legjutányosabb árak számítása mellett, miért is kérem Nagyságodat, kegyeskedjék nálam egy próba-rendelést eszközölni s meg fog győződni, hogy az általam készitett ruhák ép oly izléssel és csinnal vannak készitve, mint bármely fő-városi műteremben készült női ruha.

Magam Nagysád nagybecsü partfogásába és jóindulatába ajánlv.

kiváló tisztelettel

3168

Braun Miksáné.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és **halhólyag**, az egyedüli legbiztosabb legmegbizhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts amerio. tuczatja frt 3.— 4.— és frt 5.—

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—. Mensinga tanár-féle frt 2.50. dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbjá frt 2.50

Kimorító árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 17

ki e hirdetésre hivatkozik!

Alapított 1820-ban

A legajánlatosabb és legutányosabb beszerzési forrás **SZŐNYEGEK**, betétszőnyegek, csipke- és szövetfüggönyök, lépcsőszőnyegek nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Hírnévem gyári nagy raktára. Óriási választék porosa és anyaga szőnyegekből.

Általában tudott dolog, hogy a szépség elősegítőre, tökéletesítésére és fentartására a legkíméletesebb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.

Készítő: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerüzemben.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copaiját ajánlják.

SANTAL EGGER az igen drága és tisztá kelendő Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Ugrisfő” védjeggyel valódi.

Ára 4 koron - orvosi üvegcsék. - Védőre 8 korona 40 fillér előleges beiktatása után bérmentve küldi a

„NADOR GYÓGYSZERTÁR”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér.

Mindenütt kapható.

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szer

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszer a híres **CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ETHER.**

Néhányzori bedörzölet után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szegélyt, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 3 kor. 60 fillér előleges beiktatása után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerésztára **TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.**

Ezerszor kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kisbort és mindenki állandóan fogja használni.

13 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész **STUBICA, Fő-utca (via Csáktornyai)**

TURUL legkíméletesebb és legerősebb gyógymód

SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér, 2000 db 7 kor., 5000 db 12 kor.

Postán bérmentve küldi

ENGEL AJOS SZEGED

Orvoslásunk értéketlen utca tokból

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORCSEPEK**

200 év óta elismert kímélő hatású, gyomorbetegségek, étvágytalanság, nehézség, stb. ellen.

Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. - Kapható minden gyógyszerüzemben. - Kézponti elárulító: **BRADY KÁROLY** „Magyar Király” gyógyszerésztára

Bécs, I., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor., vagy 2 nagy üveg 2.90 kor., bérmentve küldetik.

PSERHOFER J. Orvosi ajánlott legelsőbb házi szer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J.” nevű vöröses írással látható.

vértisztító labdacseri.

KI AKAR egyetemes önkéntes LENNI?

A ki az előírt iskolákat nem végezte, az is lehet egyetemes önkéntes. - A ki már sor alatt állott, elkésztett. Születési és közlendő. - Prospektusát ingyen küldi:

LICHTBLAU ALBERT a katonai elők. tanf. igazg. Bérezenben. Tanbiztos: addig Dr. Engel J. m. kir. honvéd ezredes ny. és Hayner A. os. és kir. őrnagy ny. Feljegyzés: a m. val. és közokt. m. kir. miniszter megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványossága a

BELOGRÁDSSI KÁVÉHÁZ

IV., Kilyó-tér 2. (Klódli főhercegnek palotáján)

Vidéki lakított hely. + Látó: STEUER BÁNDOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő előrangú étterme.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Kétféle magyar konyha. - Valódi tiszta borok és vialághár „Fechorrbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 fr. feljebb kihasználással együtt. Fűtés, világítás, kávéház, étterem, törökök a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat legbiztosabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZELETTARTÁSRA

szigorúan szabott áron szállítja Magyarország e minden első és legnagyobb órázó

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 kóppal ingyen és bérmentve.

WOLFF

WOLFF

WOLFF

FRATELLI DEISINGER küld

Fiuméi vagy Triestei

6 kgr. Caha kávé, válogatott, . . . 18 kor. 80 fill.

6 Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 16 .

elvámoiva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló éltető ital és gyógyozólokra is szolgál.

ÁJÁNLÁK: Dr. Koranyi és Dr. Kóthy egyetemi tanár urak támogatásánál, vérzéses betegségek, emésztési zavaroknál, gyomorfájásnál stb.

Gyár és megrendelői hely: **KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.**

CONTINENTAL

Podega Company

Pariser, Cherry, Malaga, Rostara, Marsala, Chablis, Rajna és Mosz-török.

Kaphatók minden jóba vásár és csomagkereskedésben, szőlők, kávéházak és étteremben.

BENZIN-MOTOROK és GÁZMOTOROK Ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

Legjobb és legbiztosabbak a létező szerkezetek között.

Vezérlékvizsgáló és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

tél és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

Előrangú kénes hővízes gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb tusfürdővel, pompás érvényes uszodával, lé- és kádfürdővel, - 200 kényelmes lakosztállal. - Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST

MERZSÉBET KÖRÜLT

Valódi jogosítás díjtanul.

Bel- és külföldi szabadalmak kiadására, értékesítésére és finanszírozására. Vállalatok és mások lejáratainak.

Ha őszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle **HAIR-REGENERATOR**, mely nem fest, hanem a haj eredeti színe adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 3 kor. 60 fillér, **ZOLTÁN BÉLA** udvari szállító gyógyszerárúháza Budapeston, V., Nagykörút-utca 93 sz. Szabadnag-tér saránál.

Oh jaji! Készség, rekedtség ellen gyors és kímélő eredményt használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbados 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerüzemben és a Váci-körúton: Budapest, VI., Váci-körút 17.

100.000 sorsjegy.

60.000 nyertes.

Érdemes minden sorsjegyet venni.

A jelenkor legnagyobb nyertes esélyű sorsjegye a m. kir. sz. sz. **OSZTÁLYSORSJÁTÉR.**

Megrendelések intézendők: **GAEDICKE A. BUDAPEST** IV., Kosuth Lajos-utca 17.

Havonta egy havonta Tervelet ingyen és bérmentve. Gyorsan készítenek.

ALLTALANOS TUDOSÍTÓ

hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 84.)

Tulajdonos: **LEOPOLD GYULA** szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen eszközölnek az összes megbízásokat. Költségteljesen ingyen.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, köztvény, sziv vese-, gyomor-bélbetegségek, léghajtók (Hysteria. Neuraszémia), makacs vér- és bőrbántalmaknál. Biztos védelem széthúzás és elvezetés ellen. - Dillazott levelekre válasszon.

Vérnyújtás - Hemopatia

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

Legkíméletesebb és legbiztosabb gyógymód régi és súlyos betegségekben. Eredményei folytán bámulatosan terjedt úgy a bel-mint a külföldön! Sikeresen gyógyít számtalan egy esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már leestem a beteg életéről.

Hirdetéseket, reklámokat legelőszöbben közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az

Szákszerűen, pontosan és lelkiismeretesen eszközölnek az összes megbízásokat. Költségteljesen ingyen.

Egy csinosan butorozott külön bejárattal bíró
utcai szoba
 a földszinten
kiadó,
 Zoltán-utca 2. sz.

Hirdetmény.

Az Aradvárosi helyőrségi húskezelő bizottság

1901. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időszakra

körülbelül 1000 darab nyers marhabőr,
 körülbelül 150 „ nyers borjubőr,
 körülbelül 12000 Klg. fagygyú és
 körülbelül 1000 „ marhapótlék, be-
 lek és körmök átvételét

bérbe adja.

A pályázók írásbeli ajánlataikat folyó évi december hó 17-ig, a húskezelő bizottságnál Arad-várban nyújtják be.

Az árlejtés folyó évi december hó 17-én d. e. 11 órakor fog megtartatni, hol szóbeli árlejtés is figyelembe vétetik.

Közelebbi felvilágosítást nyújt:

Geisler Kázmér,
 főhadnagy, kezelő-tiszt.

Minden rossz és kellemetlen illat

eltűnik

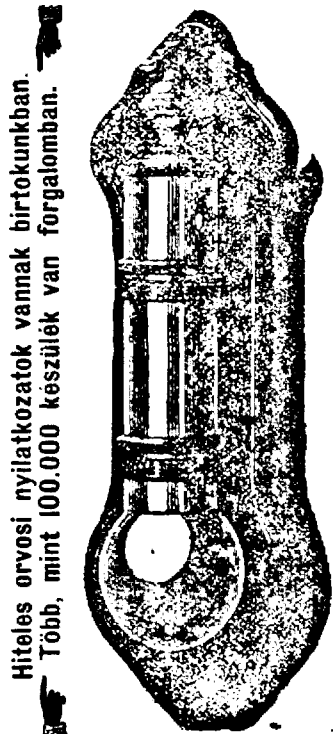
és a levegő állandóan tiszta és kellemes marad, úgy a

betegszobában, mint a hálószobában, ebédlőben és gyermekszobában

irodában és egyéb helyeken, ha az évek óta ismert és híres orvosok által ajánlott

„Longlife“-t,

ezt a kellemes szobalevegőt tisztító kész-
 léket használjuk.

Hiteles orvosi nyilatkozatok vannak birtokunkban. Több, mint 100.000 készülék van forgalomban.

Számos egészségügyi kiállításon kitüntette.

Ára 3 forint 50 krajczár (=7 korona.)
 Kapható:
LONGLIFE-UNTERNEHMUNG,
 WIEN, VI., Sumpendorferstrasse 34.
 (ezelőtt Burgasse 10.) 3160

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi december hó 11-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1900. évi szeptember hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

18250	18910	19929	19958	219	418	710	790	1024	1026	1033
1192	1278	1305	1306	1564	1595	1680	1681	1687	1740	1766
1851	1916	1936	1958	1972	1974	2121	2808	2822	2864	3021
3023	3026	3043	3052	3065	3074	3086	3131	3157	3238	3266
3351	3353	3366	3524	3555	3578	3613	3760	3826	3862	3902
3982	3991	4145	4249	4317	4483	4510	4581	4584	4595	4620
4637	4769	4798	4844	4860	4884	4888	4921	4969	5075	5118
5135	5174	5187	5209	5308	5360	5448	5550	5649	5702	5707
5719	5810	5835	5900	5918	6022	6036	6094	6195	6214	6238
6247	6272	6333	6340	6344	6376	6399	6474	6499	6553	6603
6673	6687	6864	6873	6896	6911	6924	6963	6985	6989	7000
7022	7034	7041	7055	7148	7195	7214	7281	7283	7330	7379
7386	7514	7603	7673	7686	7700	7734	7817	7856	7857	7872
7894	7931	7934	7948	7990	8094	8100	8103	8109	8111	8112
8118	8127	8131	8161	8169	8176	8177	8186	8201	8207	8211
8233	8250	8272	8279	8288	8293	8326	8329	8357	8416	és 8839

és 8839 mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak.
 Arad, 1900. évi november hó 17-én.

3174

Az igazgatóság.

Egy 13—14 éves fiu
 mint

gyakornok

egy szállítási és bizományi üz-
 letben, fizetéssel

felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

Zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt, mindennemű
 ékszertárgyakat

a legmagasabb árban megvesz
 vagy más tárggyakká átcserelel

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszertár-
 gyak, arany-, ezüstműek, ezüst-
 evőeszközök és pontosan járó valódi
 sweizi órák kaphatók.

5311

Nagy karácsonyi vásár!

Rosenblüh H. és Társa Arad, Szabadságtér.

Csak a legjobb és legújabb árúk kerülnek eladásra.

Női ruhakelmék, min-
 den színben, dupla szé-
 les, méterje 30 kr.

Jó mosó barchet
 nagy választékban, mtrje
 22 kr.
 Legmelegebb VALERIA
 barchet, a legszebb min-
 ták, mtr. 35 kr.

Szines, fehér és fekete
 női kötények
 40 krtól kezdve.

Szővet ruhák, zsinór-
 vagy bársonydisszel
 frt 2.25 krtól kezdve.

Mosó bársonyok
 legújabb mintákban és
 színekben.
 Selyem Echarpok min-
 den színben 1 frt 25.

Fegyházban kötött
 női-, férfi- és gyermek-
 harisnyák árjegyzék sze-
 rint kaphatók.

Valódi szépeességi Asz-
 talneműek. Mennysz-
 szonyi kelengyék a leg
 egyszerűbbtől a legdi-
 szesebbig.

Selyem és flanel joup-
 nok. Selyem és flanel
 blousok nagy válasz-
 tékban.

A legjobb kézzel osomózott „SMYRNA” szőnyegek legfinomabb gyapju-anyagból.
 „Honi ipar” Torontáli szőnyeggyár. Arad és vidékén csak nálunk szerezhető be gyári áron.

BÉNÉDICTINE

Az összes likörök legjobbika.

Mindig ügyelni kell az üveg alján a négyzetes etiketten lévő 16-igazgató aláírásával legyen ellátva.

Alfred Engel

Házalóktól óvakodjunk!

3183

Kérjük a bevásárlást eszközölni ARADON: Fejér Gyula udvari szállitónál és Matzky Károly cukrászdájában.

HANS HOTTENROTH, General-Agent, Hamburg.

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére a fennfartására a legkifünőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti a májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is úde bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek címeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegy-kísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyeszeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatezerkereskedésben.

Aradi Louvre

uri-divat, czipő és kalap raktár

Aradon, Andrassy-tér 15. sz.

Telefon 324.

Ezen új raktár, mely a legfinomabb és legjobb áruk-ból áll, a közönség figyelmét már is magára vonta, mely figyelmet a stilszerű kirakat és az ott kiállított áruk meg is érdemelnek.

Itt találhat mindenki jó és elegáns czipőket, finom és divatos feherneműt, a legújabb kalapokat nyulszőrből, Plüsch és Lodenből, elegáns czilindereket, vadász-harinyákat, sapkákat és mellényeket, keztyűket minden színben és minőségben. Nyakkendőket, utazásra szükséges cikkeket és sok más hasznos tárgyat, de mindent izléses kivitelben és igen jutányos árban.

3176

A telefon bevezetése által a hához küldendő választék könnyen teljesíthető és ezen megrendelési eszköz a közönség által igen gyakran igénybe vétetik.

Egy 4 lóra való
istálló
kocsis szobával, valamint
egy kocsiszin

melybe 4 kocsit helyezhető el, 3197

kiadó,

Szabadság-tér I. sz. alatt.

Glogovác község
jegyzői irodájában

1901. évi január hó I-ső napjától

három

irnoki állás

lesz betöltendő; a község pénztárából utólagos havi részletekben fizetendő 600—600, illetve 480 korona javadalmazás mellett.

Pályázni óhajtoktól szakértelem és a német nyelv bírása megkívántatik.

Kellőleg okmányolt pályázatok Glogovác község előjáróihoz nyújtandók be. 3302

Orody Nándor, Straub Péter,
jegyző. bíró.

Elsőrangú férfi divat salon.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Andrassy-tér, Neuman-palota.

Tudomására hozom a m. tisztelt vevőimnek, hogy megérkeztek és óriási választékban található

őszi és téli ujdonságok u. m.:

Valódi angol szövetek, hazai, Gácsai és Brassói divatszövetek.

Elegáns szabás!

Csak 3 forint.

A legszebb és legcélyszerűbb

karácsonyi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Arcképek életnagyságban bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 203

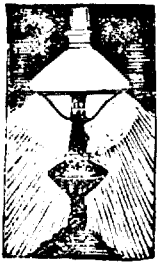
Bécs, II., Praterstrasse 61.

Szenzációs ujdonság!

Petroleum-izzó-égő

„PITNER“

Ez égő előnyei: Minden petroleumben, mely 4 centiméter átmérőjű, felcsavarható. Kezelése és szerkezete módfelett egyszerű. Kifogástalanul, korommentesen, szagtalanul és veszélytelenül ég; ragyogó fehér fényű, melynek világító képessége 80 gyertya erejű. Egy liter petroleumot csak 15—16 óra alatt fogyaszt. Ennél fogva nagy megtakarítás, óriási fényhatással. — Arjegyék ingyen és bérmentve. 94

LENNER ALFRED, Wien, VII., Schottenfeldgasse 56. sz.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle** világírhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdnyé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Külön és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására ezrek mennek **Karlsbadba** holott ez a céllal itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névalírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabb hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termései menési édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmul. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József** és **dr. Egger Leo** „Nádor“ gyógyszertáraiban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Singer, Vibrating,

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javító-műhelye.

Hammer Vilmos

műszerész

Szabadság-tér 7. sz.

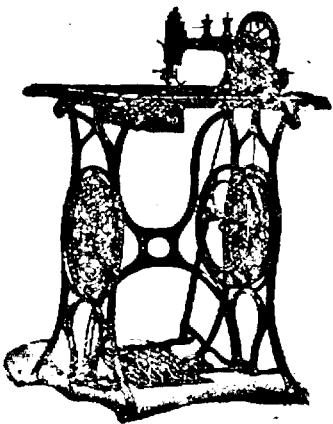
Telefon sz. 96.

Telefon sz. 96.

Singer varrógépek 32 frt.

5 évi jótállás mellett.

Kedvező fizetési föltételek.

Nagy szakszerű javító műhely, kerékpárok alanyozása és zománczozása. Villany csengő, telefon, tűz és vészjelzők berendezése, varrógépek ipari és családi használatra dus választékban raktáron.

Gritzer, Minerva.

Köhler, Stöwer, Atrana, Adler,

Karlkehajós, Vehler és Wilson D. 18-ös,

ORVOSI INTÉZET.

A természetes gyógy módban használt eszközökkel ujonnan felszerelt gyógyintézetben a következő gyógyító eljárások lesznek használatban.

Hidegvizgyógy mód: szakszerű vezetéssel, minden modern eszközzel s az eljárásokban gyakorlott (ezelőtt sanatoriumokban alkalmazott) személyzettel. 15 jegy 6 frt, 1 jegy 50 kr. (Bérletjegyet használó betegeknek az orvosi ellenőrzésért nem jár külön díj).

Villamfényfürdő: reuma, köszvény, idégfájdalmak, izzadányok, vérbaj, elzsírosodások, vesebaj, vérszegénység gyógyítására. 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1 frt 25 kr. (E díjba a velejáró hidegvizkúra beleértendő.) Szívbetegségeket veszélytelenül használhatják. E kurára alkalmatlan betegek visszautasítottak.

Moór-fürdők: nő-bajok, vérszegénység, reuma ellen, 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1 frt 20 kr.

Szénsav fürdők: Szervi s ideges szívbetegségeket, elzsírosodott szív, meszesedett véredények, renyhe bélműködés, vérszegénység, idegesség, nőbajok gyógyítására. 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1 frt 50 kr.

Sósfürdők: a szénsavas fürdőknél említett bajok enyhébb eseteinél, 15 jegy 11 frt, 1 jegy 80 kr.

Szénsavas sósfürdők: a szénsavas fürdőknél említett bajok súlyosabb eseteinél. 15 jegy 20 frt, 1 jegy 1 frt 60 kr. (A szénsav fürdők csak e hó 20-tól lesznek használatban).

Villamosfürdők: faradicus s galvanicus fürdők, idegesség, idegyengeség, hypochondria, hysteria, aggsági reszketés, vitustáncz, morphinismus gyógyítására. 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1 frt 10 kr.

Belelegzések: beléggző kamrában tüdő s gégebajok ellen, 15 jegy 9 frt, 1 jegy 75 kr.

Svédgyógytorna szűk mellkasu, szívbetegségeket, görbült gerincoszlopú gyermekeknek, elzsírosodott szív, bél és máj pangások, szervi szívbetegségeket és általános gyengeségnél. Havi díj 10 frtől feljebb az esett súlyossága szerint.

Massage, electromassage: 1 jegy 50 kr., illetve 1 frt. Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részesül kezelésben. Minden ténykedés személyes felügyelet mellett történik. 2314

Intézet nyitva reggel 6-tól este 7-ig, rendelő óra d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig.

Telefon 270. **Dr. HECHT A.,** Telefon 270.

ARAD, Zrinyi- (ezelőtt Sziget)-utca 3. szám.

(Utcái bejárat: A színházzal szemben. Maresch és Szabó üzletek közt.)

Külön játék és díszmüaru osztály 7, 15 kros szabott árakkal.

Színházi Versenybazár
a vértanu szoborral szemben.

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Színes férfi ingek redős mellel	93 krtól,
Iskola táskák	15 krtól,	Férfi harisnyák párja	8 krtól,
Könyvtartó szíjjak	15 krtól,	Férfi harisnyák kötött p.	14 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	" " nadrág	50 krtól,
Csont evőeszköz párja	15 krtól,	" " vászon nadrág	49 krtól,
Tiszta acél evőeszköz p.	30 krtól,	Női ingek és tűzők	49 krtól,
Bőr dohánytárca	19 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női keztyűk	15 krtól,
Konty- és oldal-fésűk	5 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Hajcsattok és hajtüsk	3 krtól,	Női fehér kezelők	15 krtól,
Bontó és sűrű-fésűk	15 krtól,	Moore selyem-öv minden színben	35 krtól,
Kepes albumok 100 lap.	40 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Piaczi vásár táskák		Női trico alsó-ingek	40 krtól,
patent amerikai bőrb.	15 krtól,	Női mosó (voál) kötők	21 krtól,
Legujabb óra szerkezetű felhuzó játékok	40 krtól,	Fél színes szélű zsebkendő tztja	55 krtól,
4 soros gallér drbja	11 kr.,	Gyermek téli trico	30 krtól,
4 soros kezelő párja	19 kr.,	Gyermek harisnyák	7 krtól,
Férfi ingek sima mellel	85 krtól,		
" " redős mellel	87 krtól,		

Külön játék és díszmüaru osztály 7 és 15 kros árakkal. Óriási választékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok, toleitet cikkek, dessert servicek, mocca garnitúrák, liquer servicek gyertyatartók, kézi kosarak, sétatobok, fényképpálványok, fogkefék, mosdószappanok, fali díszlámpák, butor és szőnyegporlók, kézi, fali és japán legyezők, inggombok, stb óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazárban
a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és díszmüaru osztály 7, 15 kros szabott árakkal.

Külön játék és díszmüaru osztály 7—15 kros szabott árakkal.

Külön játék és díszmüaru osztály 7—15 kros szabott árakkal.

Aradmegyei takarékpénztár.

Az „Aradmegyei takarékpénztár“

tisztelt részvényesei

folyó évi december hó 16-án délelőtt 10 órakor
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

- I. Az igazgatóság jelentése.
- II. Egy igazgatósági tag választása. (A választmány által az alapszabályok 111. §-a értelmében ideiglenesen betöltött hely végleges betöltése.
- III. Az igazgatóság indítványa a takarékpénztár fennállásának meghosszabbítása tárgyában. (Alapszabályok 128. §-a.)
- IV. Az alapszabályok 21, 108, 111, 128, 129 és 124, valamint ez utolsóval kapcsolatos szakaszainak módosítása.

A t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket a közgyűlés napjáig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpénztárainál Eleken és Battonyán nyugta mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1900. december hó 1-én.

3316

Az igazgatóság.

Miért
van annyi utánzat?
Mert
valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

***** Az Eisenstädter-féle

Bejegyzett Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. számú sötétbarna és 3. számú mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
Iakk- és festékgyára, Bécs.

Főraktár Aradon: Steinitzer N. czégnél.

A bokszei körjegyzőségénél jegyző pályára készülő 18—20 éves

fiatal ember,

kinek már különösen adóügyekben némi jártassága van azonnal

alkalmazást nyerhet.

Javadalmazása havi 20 korona fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás. Használhatósága esetén fizetése emeltetni fog. Román nyelv bírása megkívántatik.

3326 **Bund Aurél** körjegyző.

3666—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy üresedésbe jött 1600 korona évi tisztii fizetéssel javadalmazott adóügyi számtisztii és egy esetleg megüresedő 1400 korona évi tisztii fizetéssel kapcsolatos irodai segédtszti állás választás utján betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyitattik.

Azok, a kik ezen állásokra pályázni kívánnak s az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ában előirt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz 1900. évi december hó 9-ig benyujtsák.

Arad, 1900. évi nov. hó 17-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Borárverési hirdetmény.

A barackkai állami szőlőtelep f. évi bortermése december 20-án délelőtt 8 órakor, a telep irodájában (Barackkán) árverésre bocsáttatik, melyre az érdeklődőket ezennel meghívom.

A készlet mintegy 450 hl. leendő s minőség szerint csoportosítottan bocsáttatik árverés alá.

A borok cukor és savtartalmára vonatkozó adatok és egyéb felvilágosítások alantirt igazgatóságtól szerezhetők be.

A vonat Aradról a barackkai telep Páulis nevű (közvetlen szomszédos) állomására reggel 6 óra 85 perczkor indul.

3199

Kosinsky,
igazgató.

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményű

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészülék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

2174

Üzemnagyobbítás miatt

1901. évi február hóban átvételre eladó 2 drb. 1896. évben készült, teljesen hibátlan és kitűnően felszerelt „WIEDERMANN“-féle fogaskerék áttételű

olajsajtó.

Minden egyes olajsajtó, mely egy embererővel 2 db. 320 mm. átmérőjű pogácsa nyomására van szerkesztve 2000 mmázsa nyomást fejt ki.

Működés közben, vasárnap kivételével a hét bármely napján

3314

SCHILLINGER SAMU

erdőhegyi (Aradmegye) gőzmalomtulajdonosnál megtekinthetők.

Eladó könyvtár.

Egy könyvtár,

mely természet-, állami-, történelmi- és csillagászati tudományos német könyvekből áll, igen olcsón eladó.

Bővebbet a lapok kiadóhivatalában.

3305

Városi és megyei telefon 439.

Legszebb karácsonyi és ujévi

ajándékok.

Dus raktár diez ezüst-tárgyakban.

Szolid áruk.

Weinberger Ferencz
ékszerész, Arad, Központi szálloda.

Genfi zsebbórák nagy raktára.
Nagy raktár drágák és más ékszerekben.
Saját műhely!!!
Ujévi ajándékok!

17041—1990.

Hirdetmény.

A magy. kir. mezőgazdasági muzeum igazgatóságának 1228/1900 megkeresése nyomán felhívjuk mindazon testületeket, egyesületeket, hivatalokat és egyeseket, hogy a kik mezőgazdasági vonatkozású műveket, folyóiratokat, terveket, képeket a nevezett muzeumnak felajánlják eziránt a muzeum igazgatóságával (Kerepesi ut 72 szám) érintkezésbe lépjenek.

Arad, 1900. évi nov. hó 23.

A városi tanács.

Telefon szám: 10.

HOFFMANN SÁNDOR ÁRUHÁZA ARAD

Színház-épület, a „Fecské”-hez.

Tiroli Loden 120 cm. széles minden színben 70 kr. méterje.

Legszebb barchettek már 22 kr. méterje.

Izléses ingblousok 98 kr. darabja.

Prágai bőrkeztyük 95 kr. párja.

2987

Női-, férfi- és gyermekkeztyük és harisnyák árjegyzék szerint.

Gyönyörű férfi- és női nyakkendők 27 krtól feljebb.

Egészségi fátyolok 27 krajczár drbja.

Színházi kendők 98 krajczár darabja.

Remek mosóhárszönyök 98 kr. méterje.

Telefon szám: 10.

A legjobb

csemege- és gyógyborok

Görög borok

Országosi társulat „ACHAIA” Patrasban.

Főjegyei: Mavrodaphne (vörös és édes). Achaier (fehér nem édes).

Vesérképviselőség: **C. J. SCHRAUTH** Wien IX., Frankgasse 4b.

Aradon kapható: 3116

Vojtek és Weisz gyógyáru nagykereskedésében, Bernstein L., Domankos Testvérek utóda, Hajós Árpád gyógyszer-tárában, Teffner Ignác kávéházában, Karácsonyi Antal és Lázár Gyula kereskedésében, Matzky Károly cukrászdájában, Pölzl Miksa kávéházában.

1000—1500 holdas

jó minőségű föld

gazdasági épületekkel

ellátva 10—15 évre bérbe kerestetik; a birtokról bővebb leírást és a bérleti feltételeket kérek.

Lakházak

6. 7, 8%/-ot jövedelmezők, ugyszintén

300 holdtól feljebb birtokok eladók.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Rosenberg Károly,

Eötvös-utca 12. szám. 9191

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású közvény, csúsz, reuma, lachiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb közvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógytárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszer-tár”-ban, Váci-körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán gyógyszer-tárakban.

Számtalan elismerő és köszönő levél. Bámulator Gyógyeredmények.

NEUMANN

férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöletnek. 2381

Egyedüli és kizárólagos szőnye-graktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnye-graktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

2769

IOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIO

Bor- és csemegefaju

gyökeres, fás ³³¹⁵

oltványok

jutányos áron kaphatók

Halmai Andornál

Aradon, József főherceg-ut 10.

Telefon 452.

IOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIO

Gőztéglagyarakhoz

ajánlkozik szakképzett körkemen-
csei tűzvezető. Egyik első hazai
gőztéglagyárból legjobb bizonyít-
ványokkal. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy

üzlethelyiség

volt vaskereskedés, 1901. május
1-től ³³²⁴

k i a d ó.

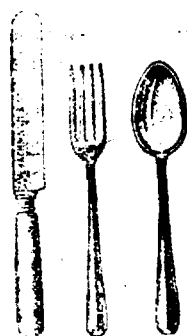
Ugyanott ablakok is eladatnak.

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Dr. Kronstein.

== Első cs. kir. szab. Alpacca és Alpacca ezüstártú gyár ==

Bachmann V. és Társa Bécs.

Ajánlja jótállás mellett ezü-
stölt evőeszközöket, mindenféle
asztali készleteket, állvá-
nyokat, Girandolet, s'b.
háztartások, szállodák, ét-
kezők és kávéházak részére.

Arjegyzékek kívánatra
franco és gratis.

Főraktár:

Szabó Albert

üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberende-
zési nagy raktárában ²⁹⁸¹

Aradon, Atzél Péter-utca 1.sz.

IOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIOIO

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

ARAD, Andrásy-tér.

Az idény előhaladta folytán

Női confection raktárom rend-
kívüli nagy készletét minden elfogad-
ható áron adom el. ²³⁸⁸